

Bilans bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2016

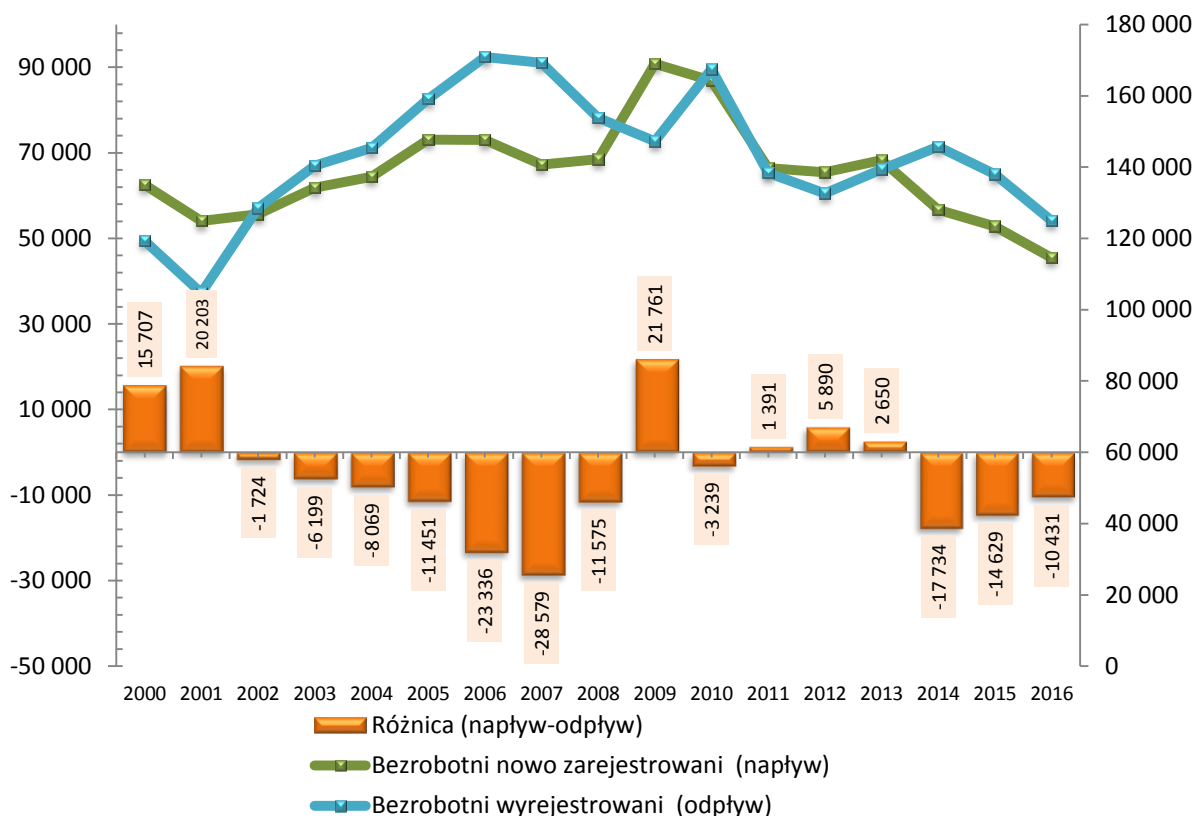
Wojewódzki Urząd Pracy
w Olsztynie

Olsztyn, 2017

Płynność bezrobocia.

Istotnym elementem rynku pracy jest płynność bezrobocia, która oznacza napływ do zasobu bezrobotnych i odpływ z niego. Od 2014 roku, na Warmii i Mazurach, obserwujemy utrzymujący się trend przewagi liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych w porównaniu do rejestrujących się w urzędach pracy. Podobna tendencja widoczna była w latach 2002-2008 oraz w 2010 r.

Wykres 1. Płynność bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2000 - 2016

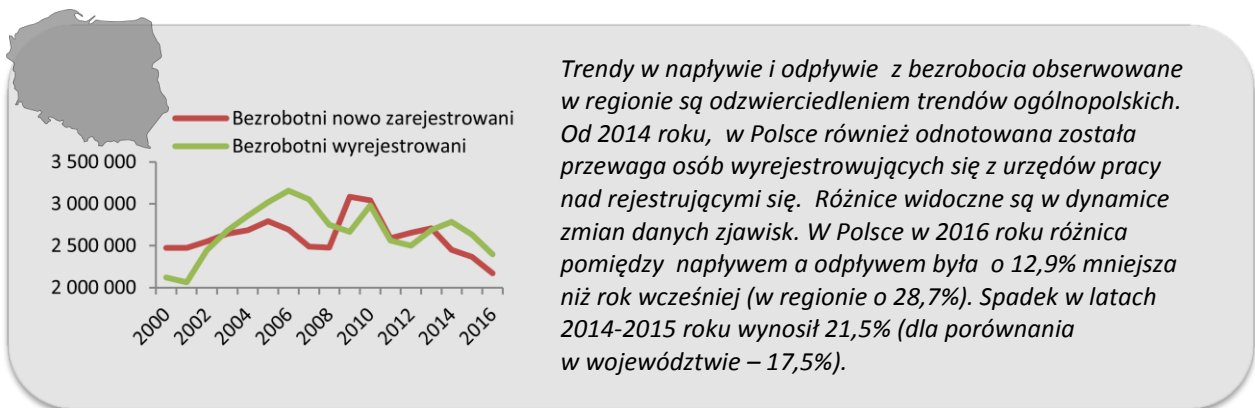

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

W 2016 roku różnica pomiędzy liczbą osób rejestrujących się w urzędach pracy, a osobami które w ciągu 12 miesięcy z różnych powodów utraciły status bezrobotnego, wynosiła 10 431 osób i była o 28,7% (o 4 198 osób) mniejsza niż rok wcześniej. Dla porównania spadek w różnicy pomiędzy napływem i odpływem w latach 2014-2015 roku wynosił 17,5% (tj. 3 105 osób).

W okresie sześciu pierwszych miesięcy 2017 roku w urzędach pracy w regionie zarejestrowało się 48 755 osób (o 13,6%, tj. o 7 663 osoby mniej niż w tym samym okresie przed rokiem). Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z urzędów, w tym okresie, wynosiła 60 376 osób (spadek o 10,7%, tj. o 7 025 osób w odniesieniu do 2016 roku). Tym samym różnica pomiędzy napływem a odpływem bezrobotnych wynosiła do końca czerwca 2017 roku 11 621 osób (I-VI 2016 r. - 11 163 osób). Tendencja przewagi odpływu nad napływem do bezrobocia została więc w I półroczu 2017 roku utrwalona.

Największe różnice pomiędzy liczbą nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w historii województwa odnotowano w 2007 i 2006 roku. Wynosiły one wówczas odpowiednio 28 579 osób oraz 23 336 osób.

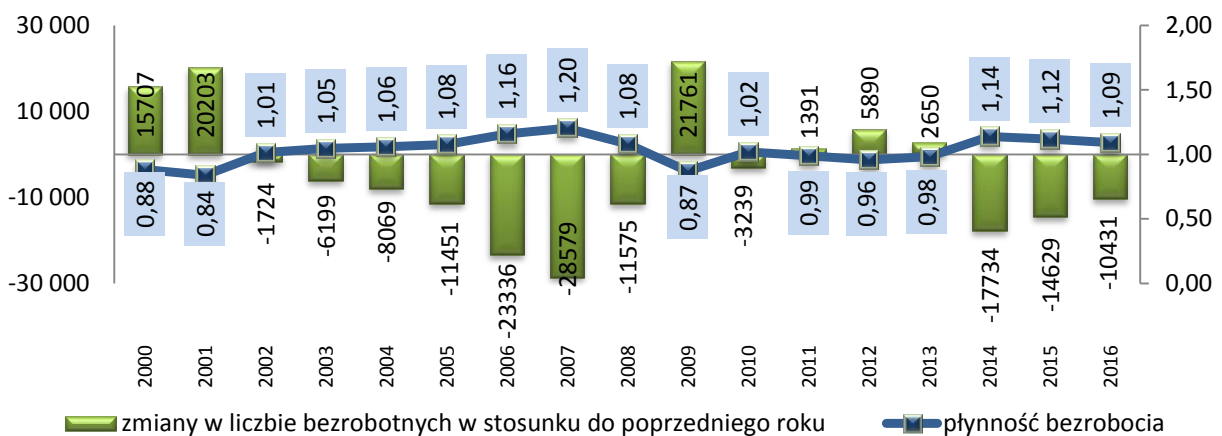
Wskaźnik płynności bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 roku wyniósł 1,09 (wobec 1,12 w 2015 r.). Oznacza to spadek bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego.

Wartość wskaźnika większa od 1 informuje bowiem, o zmniejszaniu się stanu bezrobocia. Na Warmii i Mazurach wskaźnik płynności przybierał takie wartości w latach 2002-2008, w 2010 roku oraz w latach 2014-2016. Wówczas liczba bezrobotnych (w odniesieniu do stanu sprzed roku) zmniejszała się.

Wskaźnik płynności bezrobocia – jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w pewnym okresie do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie.

Wskaźnik płynności mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano i stan bezrobocia zwiększył się. Sytuację taką obserwowaliśmy na początku funkcjonowania województwa warmińsko-mazurskiego, w latach 2000-2001 oraz pomiędzy 2009 a 2013 rokiem (z wyjątkiem roku 2010).

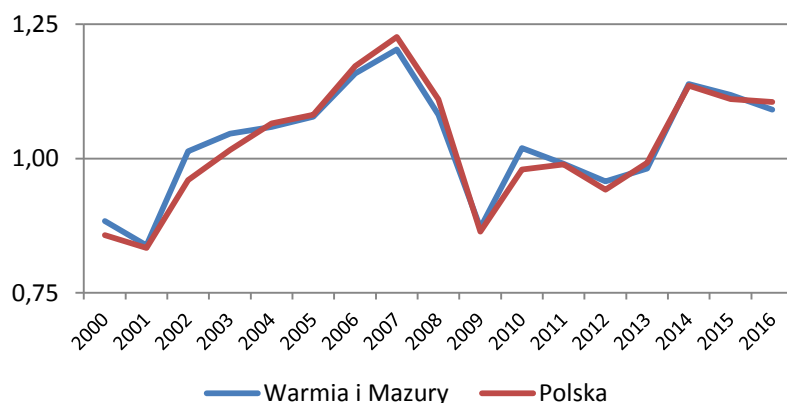
Wykres 2. Zależność między płynnością bezrobocia w województwie a zmianami w poziomie bezrobocia w latach 2000 - 2016

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Wskaźnik płynności bezrobocia obliczony dla Warmii i Mazur przybiera wartości podobne do wskaźnika ogólnopolskiego. Wyjątkiem jest rok 2002 i 2010, kiedy to wartość wskaźnika dla regionu przekraczała wartość 1, natomiast w Polsce ukształtowała się ona na poziomie 0,96-0,98.

Wykres 3. Płynność bezrobocia na Warmii i Mazurach i w Polsce w latach 2000 – 2016

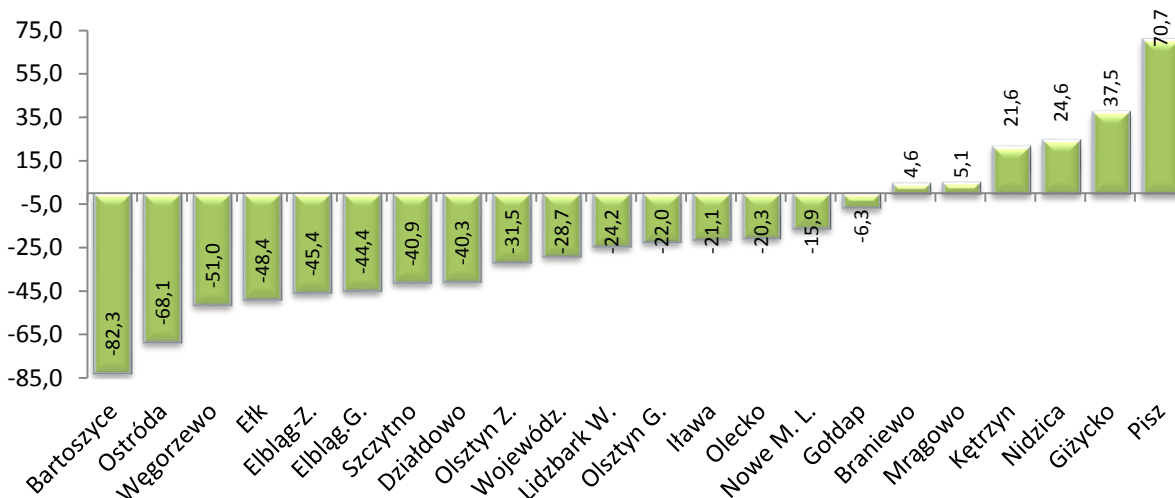

Na koniec czerwca 2017 roku wskaźnik płynności bezrobocia, dla Warmii i Mazur wyniósł 1,23. W Polsce w tym samym czasie osiągnął wartość 1,20.

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Płynność bezrobocia jest zróżnicowana terytorialnie. W ostatnich trzech latach we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego zaobserwowano przewagę liczby osób wyrejestrowanych w porównaniu do liczby rejestrujących się. Przewaga ta, na przełomie lat 2015/2016, wzrosła na terenie sześciu powiatów (piskiego, giżyckiego, nidzickiego, kętrzyńskiego, mrągowskiego, braniewskiego). Wzrost zamykał się w przedziale od 4,6% do 70,7%. W pozostałych powiatach jej wartość zmniejszyła się od 6,3% w powiecie gołdapskim do 82,3% w bartoszyckim.

Wykres 4. Zmiany różnicy pomiędzy napływem a odpływem w poszczególnych powiatach Warmii i Mazur w latach 2015 – 2016 (w %)

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Nowo rejestrujący się bezrobotni.

Analiza nowo rejestrujących się w urzędach pracy osób, pozwoli na głębsze poznanie omawianej grupy, wyodrębnienie pewnych trendów, pojawiających się zmian, co w konsekwencji pozwoli na przygotowanie odpowiednich działań służb zatrudnienia. Do analizy przyjęto okres ostatnich sześciu lat, obejmujący zarówno okres wzrostu (lata 2011-2013) jak i spadku poziomu bezrobocia (okres ostatnich trzech lat).

Strumień napływu do zasobów bezrobotnych obejmuje osoby rejestrujące się po raz pierwszy jak i po raz kolejny. Od lat liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny jest większa od liczby osób, które do urzędów pracy zgłaszają się po raz pierwszy. Od 2012 roku do końca 2016 roku obserwujemy systematyczny spadek zarówno udziału procentowego osób rejestrujących się po raz pierwszy w urzędach pracy w ogólnej liczbie napływających do bezrobocia (z 16,8% do 13,3%), jak i samej liczby osób tej subpopulacji. W ciągu pięciu lat liczba ta zmniejszyła się o ponad $\frac{1}{3}$, tj. o 7 985 osób.

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny jest większa od liczby osób, które do urzędów pracy zgłaszają się po raz pierwszy.

Dla porównania liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych ogółem w latach 2012 -2016 spadła o 17,2% (23 928 osób), zaś liczba osób ponownie powracających do urzędów pracy zmniejszyła się o 13,8% (15 943 osoby). Zaznaczyć jednak należy, iż w przypadku obu tych grup, w przeciwieństwie do bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy, w 2013 r. nastąpił wzrost ich liczebności, a dopiero od 2014 roku notowany był systematyczny spadek.

Dane dotyczące I półrocza 2017 r. pozwalają na stwierdzenie, że tendencja zmniejszającego się odsetka osób pierwszy raz zgłaszających się do urzędów pracy może zostać zachwiana. Liczba mieszkańców Warmii i Mazur zarejestrowanych po raz pierwszy w urzędach pracy wynosiła w tym okresie 6 620 osób, co stanowiło 13,6% ogółu zarejestrowanych. Jest to o 1,3 pkt. proc więcej niż rok temu (w osobach jest to dalej spadek o 314 osób, tj. o 4,5%). Dynamika spadku tej grupy jest mniejsza niż w przypadku napływu osób rejestrujących się po raz kolejny, który wyniósł 14,9% (7 349 osób).

Tabela 1. Nowo rejestrujący się bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych						
Ogółem	139 737	138 512	141 989	128 029	123 379	114 584
po raz pierwszy	21 052	23 254	21 859	18 453	17 164	15 269
po raz kolejny	118 685	115 258	120 130	109 576	106 215	99 315
w %						
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
po raz pierwszy	15,1	16,8	15,4	14,4	13,9	13,3
po raz kolejny	84,9	83,2	84,6	85,6	86,1	86,7

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

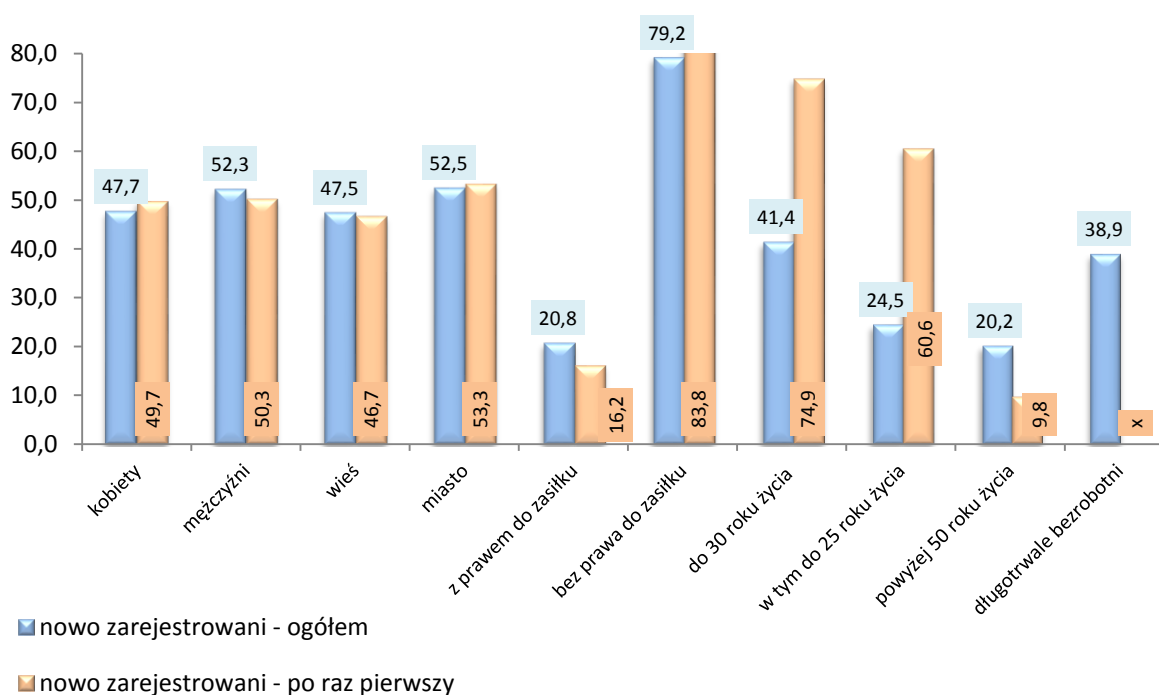
Z przedstawionego powyżej zestawienia wynika ponadto, iż w okresie wzrostu poziomu bezrobocia w naszym województwie (lata 2011-2013), odnotowano większy odsetek osób zarejestrowanych po raz pierwszy, niż w okresie kiedy bezrobocie malało.

W 2016 roku połowa rejestrujących się osób, które do urzędów pracy zgłosiły się po raz pierwszy, to mężczyźni (50,3%) oraz mieszkańcy miast (53,3%). Blisko 84% z nich nie nabyło uprawnień do pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Młodzi zdecydowanie przeważają wśród osób, którzy po raz pierwszy rejestrowali się jako bezrobotni. Odsetek osób do 30 roku życia wśród bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy wynosił 74,9%, w tym osób do 25 roku życia – 60,6%.

Osoby powyżej 50 roku życia wśród osób rejestrujących się pierwszy raz, stanowią mniejszy odsetek niż w napływie ogółem. W 2016 roku, ich udział procentowy wśród osób zgłaszających się do urzędu po raz pierwszy wyniósł 9,8% (o 10,4 pkt. proc mniej niż w całym napływie do bezrobocia).

Wykres 5. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych po raz pierwszy w urzędach pracy w 2016 r. (w %)

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

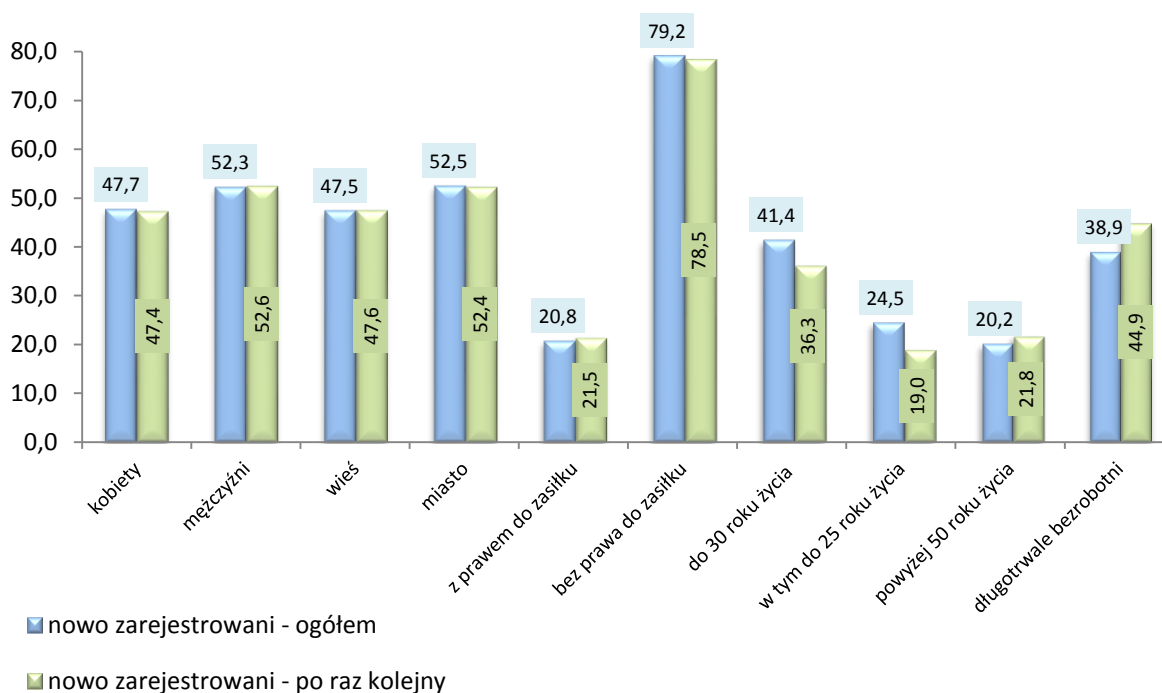
W 2016 roku wśród rejestrujących się osób, które do urzędów pracy zgłaszają się po raz kolejny także dominują mężczyźni (52,6%) oraz mieszkańcy miast (52,4%). Ponad 78% osób, pomimo pracy nie nabyło uprawnień do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Wielkości te porównywalne są do struktury napływu ogółem oraz struktury osób rejestrujących się po raz pierwszy.

Większe różnice obserwowane są w przypadku osób młodych, których udział procentowy, wśród osób rejestrujących się po raz kolejny, jest mniejszy niż w ogólnym napływie do bezrobocia.

W grupie osób do 30 roku życia różnica ta wynosi 5,1 pkt. proc., osób do 25 roku życia – 5,5 pkt. proc.

Wśród osób rejestrujących się po raz kolejny większy odsetek niż w napływie ogółem, stanowią natomiast osoby powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotni. Różnice wynoszą odpowiednio 1,6 pkt. proc oraz 6,0 pkt. proc.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych po raz kolejny w urzędach pracy w 2016 r. (w %)

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

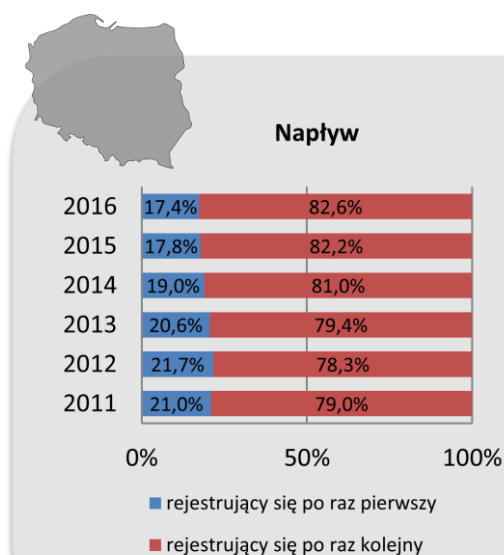
Wśród osób rejestrujących się w urzędach pracy po raz kolejny, osoby po podstawowych aktywnych formach (pracach interwencyjnych, robotach publicznych, stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, szkoleniu, pracach społecznie użytecznych), stanowiły w analizowanym okresie od 15,7% (2012 rok) do 20,2% (2013 rok). Od czterech lat obserwujemy systematyczny spadek udziału tej grupy wśród rejestrujących się ponownie osób. Na koniec 2016 roku odsetek ten wyniósł 16,7% (w porównaniu do 2013 roku spadek o 3,5 pkt. proc.). Może to świadczyć o coraz większej skuteczności działań urzędów pracy.

Wśród osób rejestrujących się po raz kolejny, po zakończeniu aktywnych form, największy (w 2016 roku ponad ośmioprocentowy odsetek) stanowią uczestnicy stażu.

Tabela 2. Bezrobotni rejestrujący się po raz kolejny

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych						
Bezrobotni rejestrujący się po raz kolejny – ogółem, w tym:	118 685	115 258	120 130	109 576	106 215	99 315
– po pracach interwencyjnych	2 545	1 918	1 875	1 816	453	169
– po robotach publicznych	1 851	1 087	2 390	1 819	2 379	1 897
– po stażu	10 358	6 068	10 118	9 184	8 057	8 071
– po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	122	85	49	73	4	42
– po szkoleniu	2 117	3 699	4 541	3 547	2 840	2 179
– po pracach społecznie użytecznych	5 421	5 204	5 287	4 784	4 747	4 208
udział procentowy						
Bezrobotni rejestrujący się po raz kolejny – ogółem, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
– po pracach interwencyjnych	2,1	1,7	1,6	1,7	0,4	0,2
– po robotach publicznych	1,6	0,9	2,0	1,7	2,2	1,9
– po stażu	8,7	5,3	8,4	8,4	7,6	8,1
– po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
– po szkoleniu	1,8	3,2	3,8	3,2	2,7	2,2
– po pracach społecznie użytecznych	4,6	4,5	4,4	4,4	4,5	4,2

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

W strukturze nowo zarejestrowanych osób, podobnie jak na Warmii i Mazurach, w Polsce przeważają osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich odsetek jest jednak niższy niż w naszym regionie (w 2016 roku różnica wynosiła 4,1 pkt proc.). Od 2012 roku obserwujemy stopniowe zwiększanie się udziału procentowego tej grupy wśród napływu ogółem. Po raz kolejny w urzędach pracy częściej rejestrują się mężczyźni (w 2016 roku stanowili oni 51,6%); oraz mieszkańcy miast (57,0%). Udział proc. osób rejestrujących się po raz kolejny powracający po aktywnych formach w Polsce był mniejszy niż w regionie i w analizowanym okresie mieścił się w przedziale od 13,5% (2012 r.) do 16,9% (2013 r.).

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych, w województwie przeważają osoby, **które już pracowały**. Ich odsetek w ogólnej liczbie nowo rejestrujących się bezrobotnych systematycznie rośnie – od 79,5% w 2011 roku do 86,8% w 2016 r., podczas gdy liczba osób w tej populacji do 2013 roku rośnie, a potem maleje (do końca 2016 roku o 13,9%, tj. o 16 023 osób). Do końca czerwca 2017 r. liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy, poprzednio pracujących ukształtowała się na poziomie 42 882 osób (co stanowi 88,0% napływu ogółem), tj. o 6 350 osób mniej niż w I połowie 2016 roku -spadek o 12,9%.

Rejestrujący się bezrobotni to w ponad 80% osoby poprzednio pracujące. Ich odsetek wśród nowo zarejestrowanych systematycznie rośnie.

Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w grupie rejestrujących się bezrobotnych z doświadczeniem zawodowym, w analizowanym okresie stanowią od 1,9% do 5,6%. Przyglądając się danym, wyraźnie zauważyć można, iż w latach 2011/2013, a więc w okresie rosnącego bezrobocia, udział procentowy oraz liczba osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy rosła. Największy wzrost odnotowano pomiędzy 2012 a 2013 rokiem. Udział procentowy tej grupy zwiększył się wówczas o 2,1 pkt. proc., a liczba o 66,9% (2 614 osób). Od 2014 roku wraz ze spadkiem poziomu bezrobocia, zmniejsza się również liczebność i udział procentowy tej populacji.

Tabela 3. Rejestrujący się bezrobotni poprzednio i dotychczas niepracujący

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych						
Ogółem	139 737	138 512	141 989	128 029	123 379	114 584
poprzednio pracujący	111 143	111 786	115 425	105 899	104 484	99 402
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	2 152	3 906	6 520	5 508	4 720	3 836
dot. niepracujący	28 594	26 726	26 564	22 130	18 895	15 182
w %						
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
poprzednio pracujący	79,5	80,7	81,3	82,7	84,7	86,8
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy *	1,9	3,5	5,6	5,2	4,5	3,9
dot. niepracujący	20,5	19,3	18,7	17,3	15,3	13,2

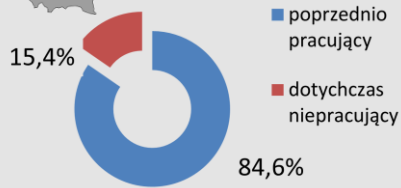
*udział procentowy zwolnionych z przyczyn zakładu pracy w grupie poprzednio pracujących

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Rozliczając napływ do bezrobocia osób, które przed rejestracją w urzędzie nie pracowały, obserwujemy stale zmniejszającą się liczbę osób (od 2011 roku do 2016 roku liczba ta spadła prawie o połowę, tj. o 46,9%, czyli 13 412 osób) oraz malejący udział procentowy tej grupy (spadek o 7,3 pkt. proc.). Tendencja ta utrwalona została w I półroczu 2017 roku, kiedy to liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy, bez żadnego doświadczenia zawodowego, była o 18,3% (o 1 313 osób) mniejsza w porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego i wynosiła 5 873 osoby. Zmniejszył się również udział procentowy tej grupy w napływie ogółem. W 2017 roku stanowili oni 12,0% - przed rokiem 12,7%.

Napływ w 2016 roku

W Polsce, wśród rejestrujących się bezrobotnych, także przeważają osoby, które już pracowały. Ich odsetek w napływie systematycznie rośnie – od 78,2% w 2011 roku do 84,6% w 2016 r., podczas gdy liczba osób do 2013 roku rośnie, a od tego roku maleje. Systematycznie zmniejsza się udział procentowy osób dot. niepracujących - od 21,8% (2011 r.) do 15,4% (2016 r.).

W 2016 roku w ogólnej liczbie 99 402 bezrobotnych poprzednio pracujących, którzy napłynęli do urzędów pracy, 17 528 pracowało w *przetwórstwie przemysłowym* (tj. 17,6%). Wśród pozostałych bezrobotnych dominowały osoby pracujące w *handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych włączając motocykle* (15 939 osób, tj. 16,0%); *budownictwie* (9 497 osób, tj. 9,6%); *administracji publicznej i obronie narodowej ...* (7 098 osób, tj. 7,1%). Dla sporej grupy osób ich ostatnie miejsce pracy, przypisane zostało do sekcji tzw. *działalności niezidentyfikowanej* (14 293 osoby, czyli 14,4% poprzednio pracujących bezrobotnych zarejestrowanych w omawianym okresie).

Wymienione sekcje PKD od lat znajdują się na początku listy rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, najczęściej podawanego przez osoby rejestrujące się w urzędzie pracy. Co roku (za rok bazowy przyjmując 2011 r.) wysoki odsetek bezrobotnych podaje również, iż ich ostatni pracodawca swoją działalność podstawową prowadził w sekcji:

- *działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca* (w 2016 r. było to 6 119 osób, 6,2% noworejestrujących się osób, które poprzednio pracowały);
- *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (4 248 osób, 4,3%);
- *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (4 278 osób, 4,3%).

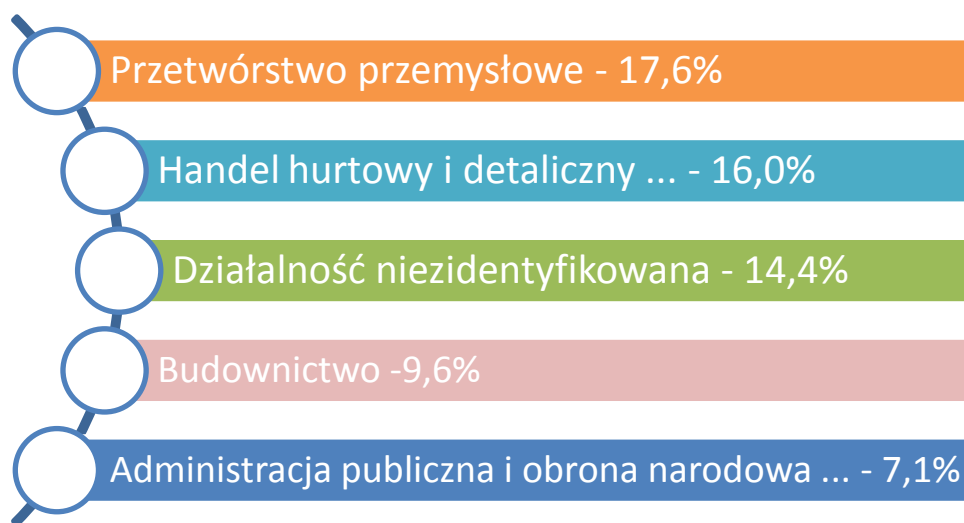
Równie często wymieniani byli pracodawcy z sektorów:

- *pozostała działalność usługowa* – za wyjątkiem roku 2013, gdy na liście 10 sektorów PKD generujących największą liczbę nowozarejestrowanych bezrobotnych, zastąpił go sektor edukacji;
- *transport i gospodarka magazynowa* – sytuacja w 2016 r. analogiczna jak powyżej.

Najmniej liczną grupę noworejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby odchodzące z zakładów z następujących sekcji PKD:

- *górnictwo i wydobywanie* – w 2016 roku 0,2% napływu wśród osób poprzednio pracujących (150 osób);
- *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby* – 0,2% czyli 234 osoby;
- *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* – 0,3% czyli 276 osób;
- *działalność związana z obsługą rynku i nieruchomości* – 0,7% czyli 732 osoby.

Rysunek 1. Sektory PKD ostatniego miejsca pracy generujące największą liczbę rejestrujących się bezrobotnych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Lista ostatniego miejsca pracy wg sekcji PKD, generujące największą liczbę nowozarejestrowanych bezrobotnych, pozostaje w zasadzie bez zmian, zmienia się natomiast liczba bezrobotnych zgłaszających się do urzędów pracy po zakończeniu zatrudnienia w tych zakładach. Na przełomie ostatnich sześciu lat (2011/2016) spadki zaobserwowaliśmy w 14 spośród 22 sekcji działalności gospodarczych. Największe różnice widoczne są w sekcjach:

- *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* – spadek o 40,1% (o 185 osób);
- *działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* – o 34,1% (o 561 osób);
- *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby* – o 32,0% (o 110 osób);
- *administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenie społeczne* – o 29,5% (o 2 977 osób);
- *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* – spadek o 26,4% (o 262 osoby).

W pozostałych ośmiu sekcjach na przestrzeni 6-ciu lat zaobserwowano wzrost procentowego udziału bezrobotnych pochodzących z tej sekcji. Największe zmiany odnotowano w:

- *sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* – wzrost o 68,7% (o 2 492 osoby);
- *edukacja* – o 13,3% (o 404 osoby);
- *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* – o 11,2% (o 244 osoby).

Tabela 4. Liczba i udział procentowy rejestrujących się bezrobotnych wg ostatniego miejsca pracy

Wyszczególnienie	Liczba rejestrujących się bezrobotnych wg ostatniego miejsca pracy						% udział nowozarejestrowanych bezrobotnych wg ostatniego miejsca pracy					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4 866	4 622	5 517	5 209	4 862	4 278	4,4	4,1	4,8	4,9	4,7	4,3
Górnictwo i wydobywanie	137	189	189	155	139	150	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	21 791	21 334	20 818	19 226	18 707	17 528	19,6	19,1	18,0	18,2	17,9	17,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę ...	461	439	410	367	279	276	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	932	945	975	872	891	882	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Budownictwo	11 814	13 383	13 073	11 195	10 119	9 497	10,6	12,0	11,3	10,6	9,7	9,6
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17 262	18 133	17 749	16 319	15 987	15 939	15,5	16,2	15,4	15,4	15,3	16,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4 131	4 197	4 456	4 191	3 921	4 248	3,7	3,8	3,9	4,0	3,8	4,3
Transport i gospodarka magazynowa	3 153	3 549	3 768	3 342	3 622	3 210	2,8	3,2	3,3	3,2	3,5	3,2
Informacja i komunikacja	484	539	587	518	465	493	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 286	1 130	1 299	1 174	1 130	1 248	1,2	1,0	1,1	1,1	1,1	1,3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	994	980	858	764	726	732	0,9	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 184	2 138	2 462	2 081	2 127	2 428	2,0	1,9	2,1	2,0	2,0	2,4
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3 627	3 927	4 706	5 474	5 798	6 119	3,3	3,5	4,1	5,2	5,5	6,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10 075	8 662	9 641	8 626	8 106	7 098	9,1	7,7	8,4	8,1	7,8	7,1
Edukacja	3 033	2 843	3 164	2 752	2 922	3 437	2,7	2,5	2,7	2,6	2,8	3,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 689	2 660	2 834	2 731	2 701	2 504	2,4	2,4	2,5	2,6	2,6	2,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 645	1 612	1 757	1 291	1 065	1 084	1,5	1,4	1,5	1,2	1,0	1,1
Pozostała działalność usługowa	3 375	3 520	3 089	3 084	3 744	3 721	3,0	3,1	2,7	2,9	3,6	3,7
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	344	277	339	357	265	234	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	5	3	2	2	3	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Działalność niezidentyfikowana	16 855	16 704	17 732	16 169	16 905	14 293	15,2	14,9	15,4	15,3	16,2	14,4
Razem	111 143	111 786	115 425	105 899	104 484	99 402	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

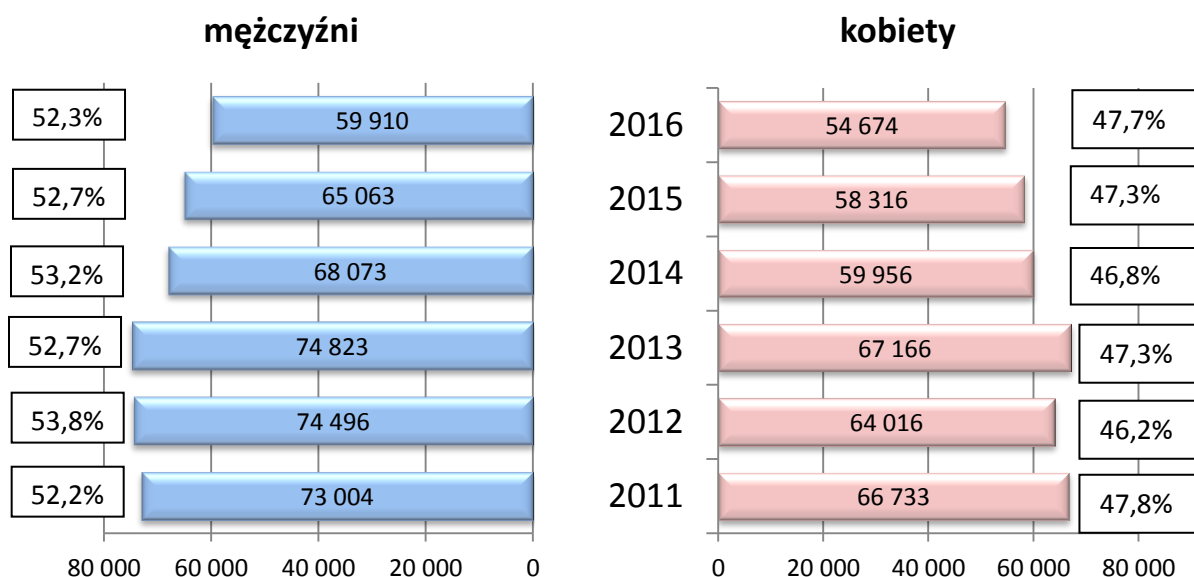
Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01.Obliczenia własne

Ponad połowę nowo rejestrujących się w regionie bezrobotnych stanowią **mężczyźni**. W poszczególnych latach analizowanego okresu ich udział procentowy, w ogólnej liczbie napływu mieścił się w granicach od 52,2% (w 2011 roku) do 53,8% (2012 rok). Od 2014 roku widoczny jest spadek zarówno odsetka, jak i liczby rejestrujących się mężczyzn. W tym samym okresie zmniejszała się również liczba kobiet rejestrujących się jako bezrobotne, lecz rósł ich udział procentowy w ogólnej liczbie napływu. W latach 2014-2016 dynamika zmian liczby zgłaszających się do urzędu pracy kobiet (spadek o 8,8%, tj. o 5 282 osoby) była mniejsza niż mężczyzn (spadek o 12,0%, tj. 8 163 osoby) oraz napływu ogółem (spadek o 10,5%, tj. o 13 455 osób).

W ostatnich latach w urzędach pracy częściej rejestrowali się mężczyźni – ponad 52% napływu do bezrobocia.

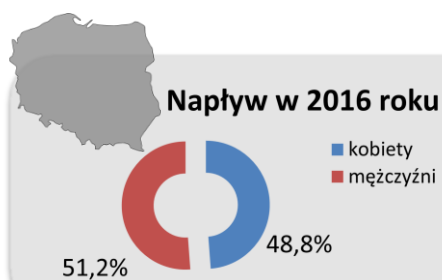
W okresie pierwszego półrocza 2017 roku mężczyźni stanowili 53,7% napływu (26 163 osoby z 48 755 osób), w tym samym okresie przed rokiem – 53,4% (30 143 osoby z 56 418).

Wykres 7. Płeć nowo zarejestrowanych bezrobotnych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Mężczyźni zarówno w grupie osób rejestrujących się po raz pierwszy, jak i po raz kolejny stanowią ponad 50% napływu, przy czym przewaga jest bardziej widoczna w przypadku osób mających kontakt z urzędem pracy po raz kolejny. W 2016 roku stanowili oni 52,6% (52 237 osób) rejestrujących się ponownie. W I półroczu 2017 roku udział procentowy mężczyzn w tej grupie wyniósł 53,7% (26 557 osób).

Przewaga mężczyzn wśród rejestrujących się bezrobotnych jest charakterystyczna dla całej Polski, chociaż ich udział procentowy w napływie od 2012 roku systematycznie maleje. W 2016 roku odsetek mężczyzn wyniósł 51,2%. W przeciwieństwie do Warmii i Mazur, w kraju wśród osób rejestrujących się pierwszy raz dominują kobiety – stanowią one 50,5% tej grupy.

Przy utrzymującej się od lat przewadze osób zamieszkałych na wsi w strukturze bezrobotnych, w napływie do bezrobocia przeważają **mieszkańcy miast**. W 2016 roku ich udział procentowy w ogólnej liczbie osób zgłaszających się do urzędów pracy wynosił 52,5% (60 186 osób). Na przestrzeni ostatnich sześciu lat odsetek nowo zarejestrowanych bezrobotnych z miast systematycznie malał z 53,7% w 2011 roku do 52,5% w 2016 roku. Liczba osób rejestrujących się w badanym okresie w urzędach pracy ulegała natomiast wahaniom do 2013 roku. Od tego roku wykształcił się trend zmniejszania się liczby napływu nowych bezrobotnych z miast (do 2016 r. spadek o 15 654 osób, tj. o 20,6%).

Wśród osób rejestrujących się w urzędach pracy przeważają mieszkańcy miast, chociaż ich odsetek systematycznie maleje.

Zmniejszający się udział procentowy osób zamieszkałych w miastach, w ogólnej liczbie osób rejestrujących się jako bezrobotni, zastępuje rosnący odsetek osób z terenów wiejskich. W 2016 roku wynosił on 47,5% i był o 1,2 pkt proc. wyższy w porównaniu do 2011 roku. Liczba napływu do bezrobocia osób zamieszkałych na wsi podlega takim samym zjawiskom, jak liczba napływu mieszkańców miast, tj. w latach 2011-2012 maleje aby rok później wzrosnąć i od 2013 roku systematycznie zmniejszać swoją wartość (do 2016 r. o 11 751 osób, tj. o 17,8%). W 2017 roku od stycznia do czerwca do urzędów pracy zgłosiły się 22 634 osoby zamieszkałe na wsi, które stanowiły 46,4% napływu ogółem.

Tabela 5. Napływ ze względu na miejsce zamieszkania rejestrujących się bezrobotnych

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych						
Ogółem	139 737	138 512	141 989	128 029	123 379	114 584
zamieszkali na wsi	64 731	64 286	66 149	60 162	58 062	54 398
w tym posiadający gospodarstwo rolne	511	523	561	502	522	489
zamieszkali w miastach	75 006	74 226	75 840	67 867	65 317	60 186
	w %					
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
zamieszkali na wsi	46,3	46,4	46,6	47,0	47,1	47,5
w tym posiadający gospodarstwo rolne*	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
zamieszkali w miastach	53,7	53,6	53,4	53,0	52,9	52,5

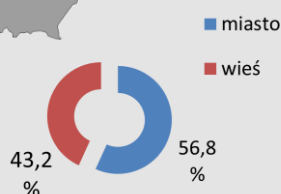
*udział procentowy w grupie zamieszkałych na wsi

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

W obu grupach, wyodrębnionych ze względu na miejsce zamieszkania, dominują osoby rejestrujące się po raz kolejny. Wśród mieszkańców miast ich odsetek wynosił w 2016 roku 86,5% (52 045 osób), wśród osób zamieszkałych na wsi 86,9% (47 270 osób). W obu grupach przeważali również mężczyźni, przy czym wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych z miast mężczyźni stanowili 52,2% ogółu (31 446 osób), w grupie napływu osób zamieszkałych na wsi - 52,3% (28 464 osoby).

Napływ w 2016 roku

O przewadze mieszkańców miast, wśród rejestrujących się bezrobotnych, świadczą również dane ogólnopolskie, przy czym przewaga ta jest większa w kraju niż w regionie. W 2016 roku różnica pomiędzy osobami rejestrującymi się w urzędach pracy zamieszkałymi w mieście i na wsi w kraju, wyniosła 13,6 pkt proc.; w regionie 5,0 pkt proc. Podobnie jak w regionie, w Polsce odsetek mieszkańców miast w napływie systematycznie maleje z 59,5% w 2011 roku do 56,8% w 2016 r. (spadek o 2,7 pkt proc. - gdzie w regionie w tym samym czasie spadek wyniósł 1,2 pkt proc.).

Wśród osób rejestrujących się w urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim dominują osoby, które nie otrzymują **zasiłku dla bezrobotnych**.

Ponad 75% osób rejestrujących się w urzędach pracy nie nabywa prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

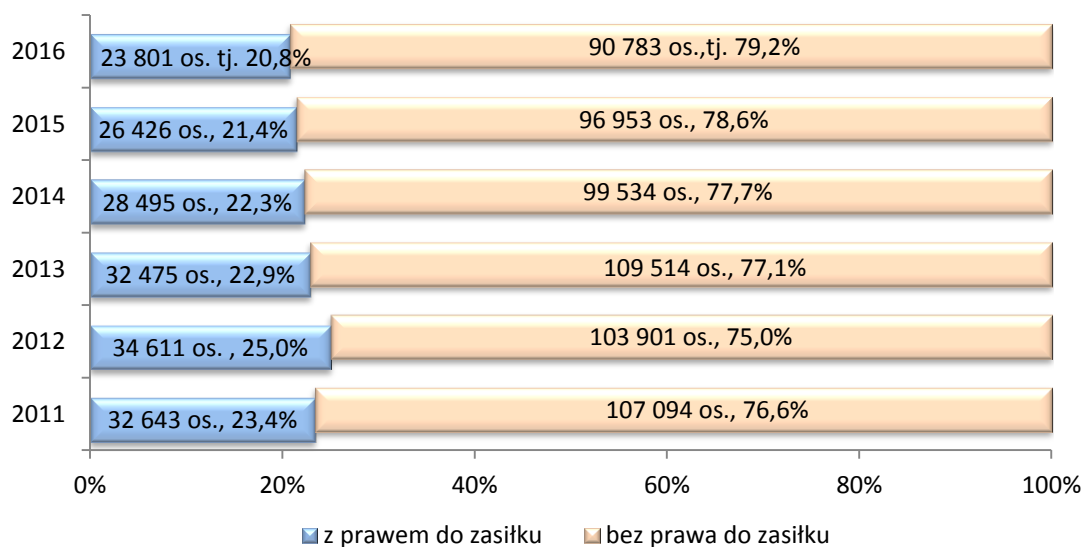
Prawo do pobierania tego świadczenia w 2016 roku miało 20,8% napływu (23 801 osób). Ponad 50% nowo zarejestrowanych, otrzymujących zasiłek to kobiety (12 014 osób).

Ponad 10% nowych zasiłkobiorców (2 472 osoby) zarejestrowało się po raz pierwszy, a dla 89,6% (21 329 osób) była to kolejna rejestracja w urzędzie pracy.

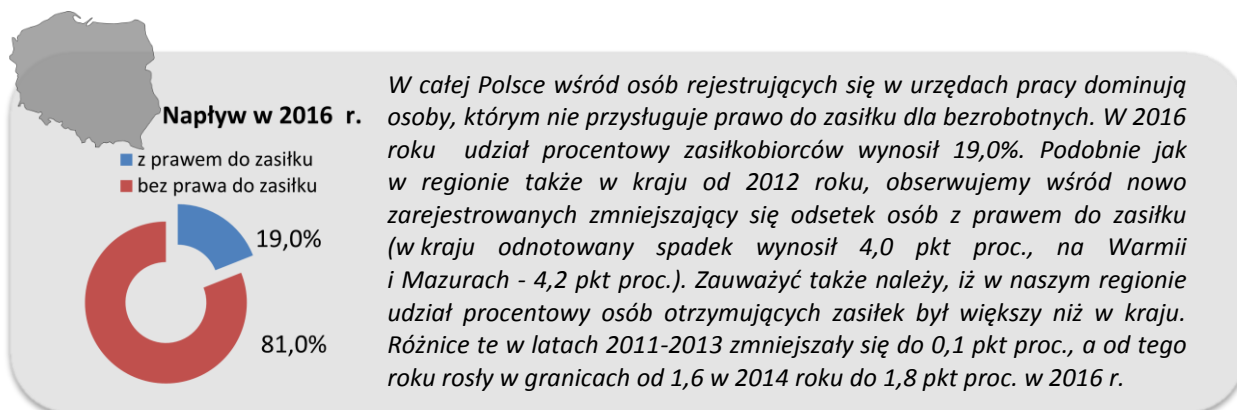
Należy dodać, iż od 2012 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych pobierających zasiłki, zmalała o blisko jedną trzecią (tj. o 10 810 osób - 31,2%). Zmniejsza się również ich udział procentowy w napływie. Spadek ten w 2016 roku ukształtował się na poziomie 4,2 pkt proc.

W I półroczu 2017 roku odsetek nowo zarejestrowanych osób, którym wypłacano świadczenie dla bezrobotnych wynosił 22,3% (10 890 osób), o 1,3 pkt proc. więcej niż miało to miejsce w I półroczu roku poprzedzającego. Liczba zasiłkobiorców, w porównaniu z tym okresem, zmniejszyła się natomiast o 8,1% (965 osób).

Wykres 8. Struktura rejestrujących się osób ze względu na możliwość otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

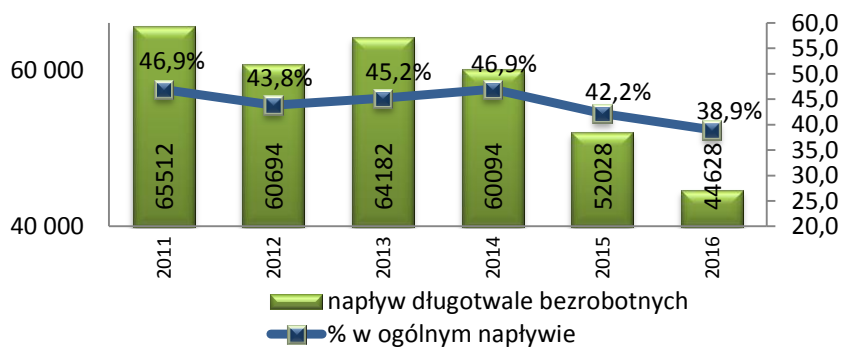

Coraz mniejszy procent wśród rejestrujących się bezrobotnych stanowią **osoby długotrwale bezrobotne**. W 2016 r. ich udział procentowy w ogólnej liczbie napływu, w porównaniu do innych lat analizowanego okresu, był stosunkowo niski i wynosił 38,9% (wobec 46,9% w 2011 i 2014 roku, czy 45,2% w 2013 roku). Od 2013 roku widoczne jest zmniejszanie się liczby rejestrujących się długotrwale bezrobotnych (do 2016 roku spadek o 30,5%, tj. o 19 554 osoby). W tym samym czasie, w regionie napływ ogółem zmniejszył się o 19,3% (27 405 osób). W przeciwieństwie do struktury napływu ogółem, gdzie dominują mężczyźni, w przypadku długotrwale bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy przeważają kobiety. W 2016 roku stanowiły one 53,5% (23 856 osób).

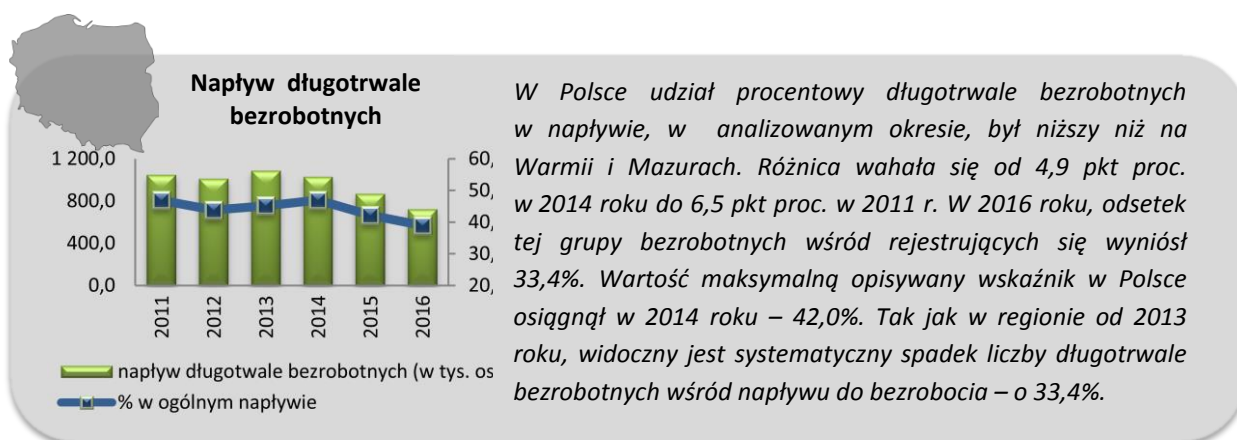
Od 2015 roku obserwujemy spadek udziału procentowego długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób rejestrujących się w urzędach pracy. Spadek liczby tej grupy bezrobotnych widoczny jest już od 2013 roku.

W I półroczu 2017 roku udział procentowy długotrwale bezrobotnych wynosił 34,4% napływu (16 759 osób) i był o 5,8 pkt proc. mniejszy niż w porównywalnym okresie 2016 r. Udział procentowy kobiet w tej grupie w I półroczu 2017 roku to 53,7% (9 004 osoby).

Wykres 9. Napływ długotrwale bezrobotnych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

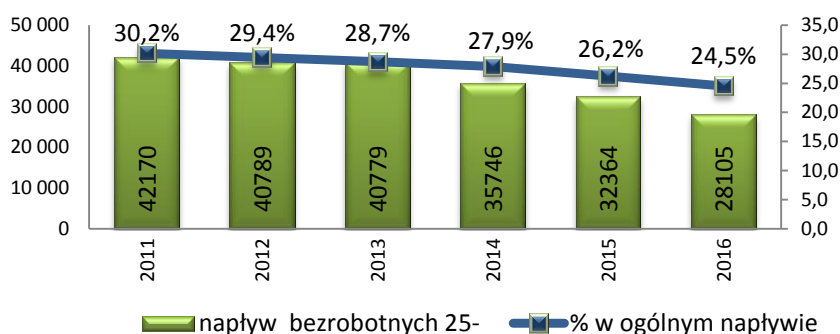

Cechą charakterystyczną napływu w regionie jest systematyczny spadek **liczby młodych (do 25 roku życia)** rejestrujących się w urzędach pracy. Od 2011 roku do 2016 r. spadek ten wyniósł 14 065 osób, tj. 33,4%. Dla przypomnienia liczba nowo zarejestrowanych zmniejszyła się w tym samym okresie o 19,3% (27 405 osób). Wraz z liczbą osób zmniejszał się jednocześnie udział procentowy najmłodszej grupy wiekowej w napływie – z 30,2% w 2011 roku do 24,5% sześć lat później (łącznie spadek o 5,7 pkt proc.). W 2016 roku blisko 52% rejestrujących się osób w wieku do 25 lat to mężczyźni (14 591 osób).

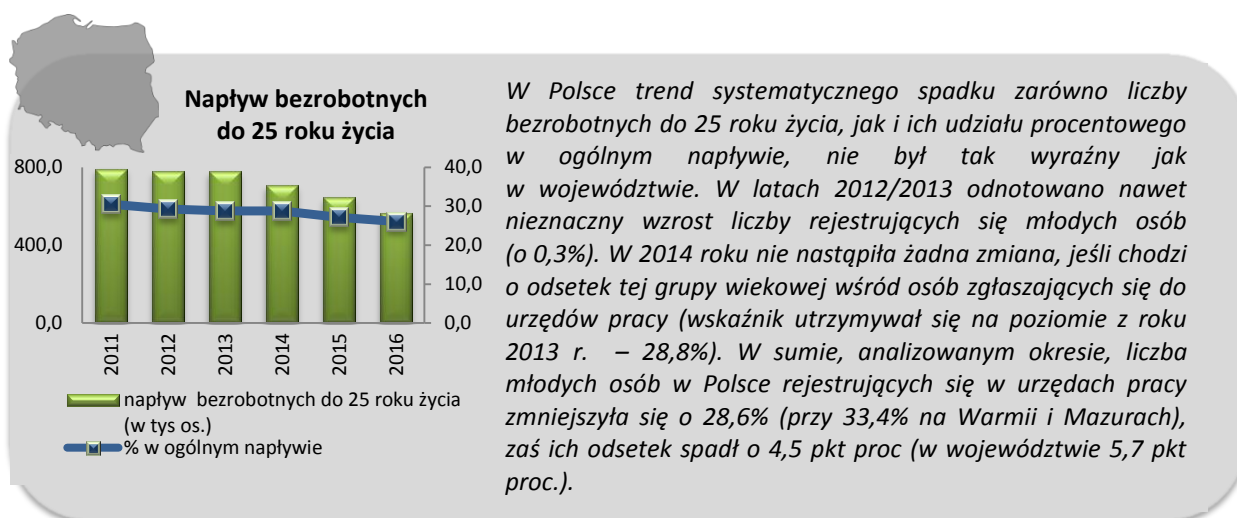
Z roku na rok maleje liczba młodzieży zgłaszającej się do urzędów pracy. Systematycznie zmniejsza się również odsetek osób do 25 roku życia w ogólnym napływie. Jakkolwiek trend ten jest zgodny ze zmianami dotyczącymi ogółu nowo zarejestrowanych, to jednak w przypadku młodzieży jest on silniejszy.

W I półroczu 2017 roku liczba młodych zgłaszających się do urzędów pracy wynosiła 11 769 osób, i była o 14,7% (2 027 osób) mniejsza niż w porównywalnym okresie roku poprzedniego. Osoby do 25 roku życia stanowiły w I półroczu 2017 roku 24,1% napływu, w tym samym czasie przed rokiem 24,5%. Struktura młodych rejestrujących się w urzędach pracy, biorąc pod uwagę płeć, pozostaje niezmienna. Udział mężczyzn w I półroczu 2017 roku wyniósł 52,0% (6 486 osób). Jest to o 1 pkt proc. mniej niż w I półroczu 2016 roku.

Wykres 10. Napływ bezrobotnych do 25 roku życia

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

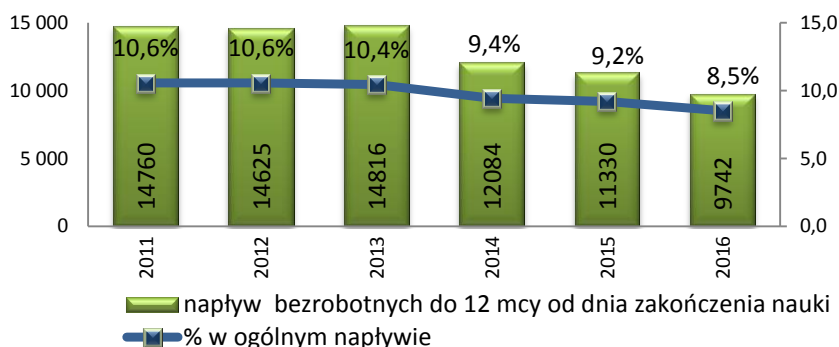
Ze spadkiem liczby młodych osób zgłaszających się do urzędów pracy, wiąże się malejąca liczba **osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki** (absolwentów szkół) wśród nowo zarejestrowanych. Od 2011 roku do 2016 r. spadek ten wyniósł 5 018 osób, tj. 34,0%. W 2016 roku w ciągu roku po zakończeniu szkoły, zarejestrowały się 9 742 osoby. Począwszy od 2012 roku systematycznie maleje również udział procentowy tej grupy w napływie. Do 2016 r. odsetek zmniejszył się o 2,1 pkt proc. do 8,5%.

Ze spadkiem liczby młodych osób zgłaszających się do urzędów pracy, wiąże się malejącą liczbą osób rejestrujących się jako bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki (absolwentów szkół).

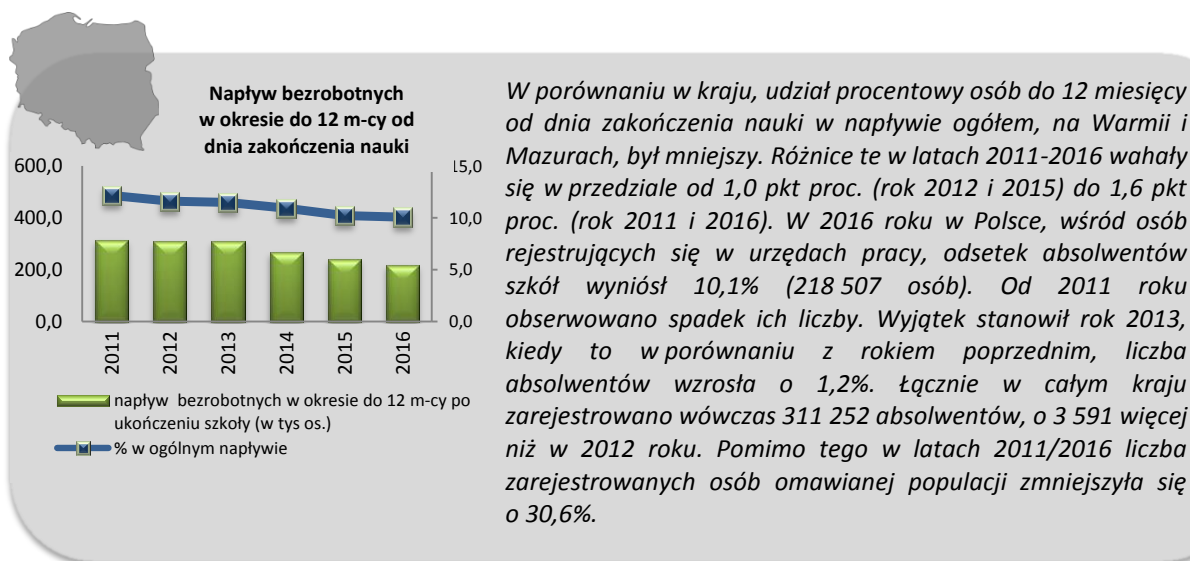
W 2016 roku ponad 58% rejestrujących się osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki to kobiety (5 667 osób).

W I półroczu 2017 roku udział procentowy absolwentów szkół w napływie ogółem wynosił 8,3% (4 042 osoby) i był o 0,3 pkt proc. mniejszy niż w porównywalnym okresie 2016 r. Udział procentowy kobiet w tej grupie w I półroczu 2017 roku, to 57,9% (2 342 kobiety).

Wykres 11. Napływ bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

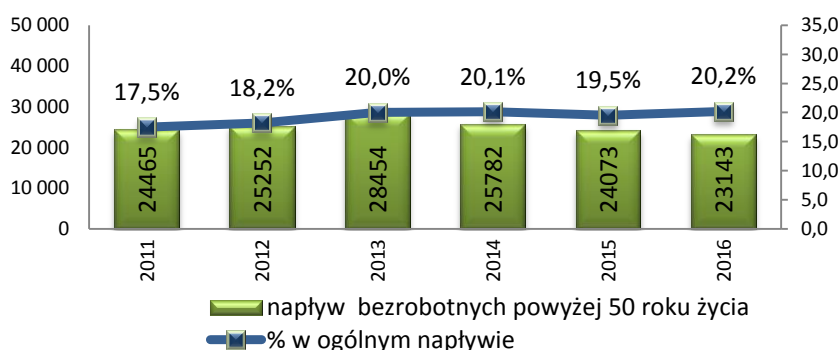
Co piąta osoba zgłaszająca się do urzędu pracy w naszym województwie **ukończyła 50 lat**. W ciągu 12 miesięcy 2016 roku zarejestrowały się 23 143 osoby w tym wieku (20,2% napływu ogółem). Ich liczba od roku 2013 systematycznie maleje. Do końca 2016 r. spadek ten wyniósł prawie 19% (5 311 osób). Śledząc odsetek osób tej grupy wiekowej w napływie ogółem, w latach 2011/2014 obserwujemy stopniowy jego wzrost (o 2,6 pkt proc.), w roku kolejnym spadek (o 0,6 pkt proc.) i ponowny wzrost w 2016 roku (o 0,7 pkt proc.).

Co piąta osoba zgłaszająca się do urzędu pracy w naszym regionie ukończyła 50 lat.

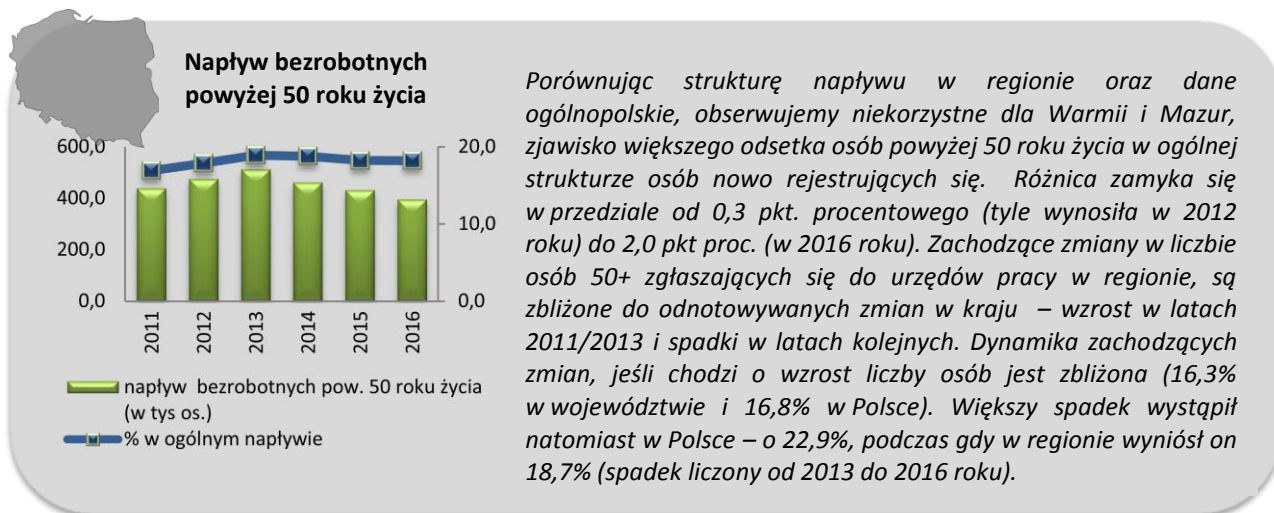
Kobiety wśród nowo zarejestrowanych osób w wieku powyżej 50 roku życia, w 2016 roku, stanowiły 41,1% (9 512 osób). Dla ponad 93%, tj. o 21 646 osób w tym przedziale wiekowym zgłaszających się do urzędów pracy, jest to kolejna wizyta w urzędzie.

W I półroczu 2017 roku liczba osób powyżej 50 roku życia, rejestrująca się w urzędach pracy wynosiła 9 996 osób, i była o 9,9% (1 095 osób) mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Osoby w tym przedziale wiekowym, stanowiły od stycznia do czerwca 2017 roku, 20,5% napływu - w tym samym okresie przed rokiem 19,7%. Struktura tej grupy biorąc pod uwagę płeć pozostaje niezmienna. Przeważają w niej kobiety, chociaż ich udział zmniejszył się do wartości 39,3% (3 932 osoby) z 40,1% (4 453 osoby).

Wykres 12. Napływ bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Prawie co trzecia osoba bezrobotna w naszym województwie **nie posiada kwalifikacji zawodowych**. Niepokojącym jest fakt, iż od 2011 roku, wciąż odnotowujemy rosnący odsetek osób bez kwalifikacji zawodowych w ogóle liczbie rejestrujących się w urzędach pracy. W 2016 roku odsetek ten wyniósł 31,0% (35 473 osoby) i był o 3,3 pkt proc. większy w stosunku do roku 2011.

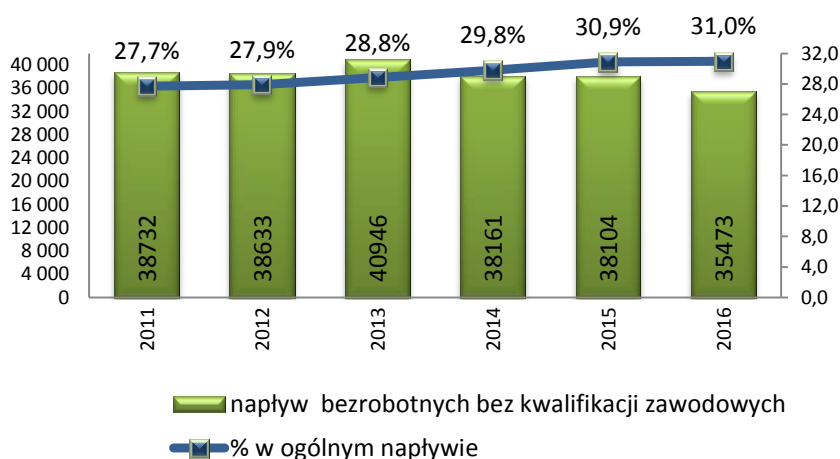
Coraz większy odsetek wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych. W 2016 roku wyniósł on 31,0%.

Liczba osób zgłaszających się do urzędów w ciągu analizowanego okresu wahała się. Do 2013 roku jej wartość rosła od 38 732 do 40 946 osób (wzrost o 5,7%, tj. o 2 214 osób). W latach kolejnych obserwowaliśmy trend malejący. Od 2013 roku do 2016 r. spadek ten wyniósł 13,4% (5 473 osoby).

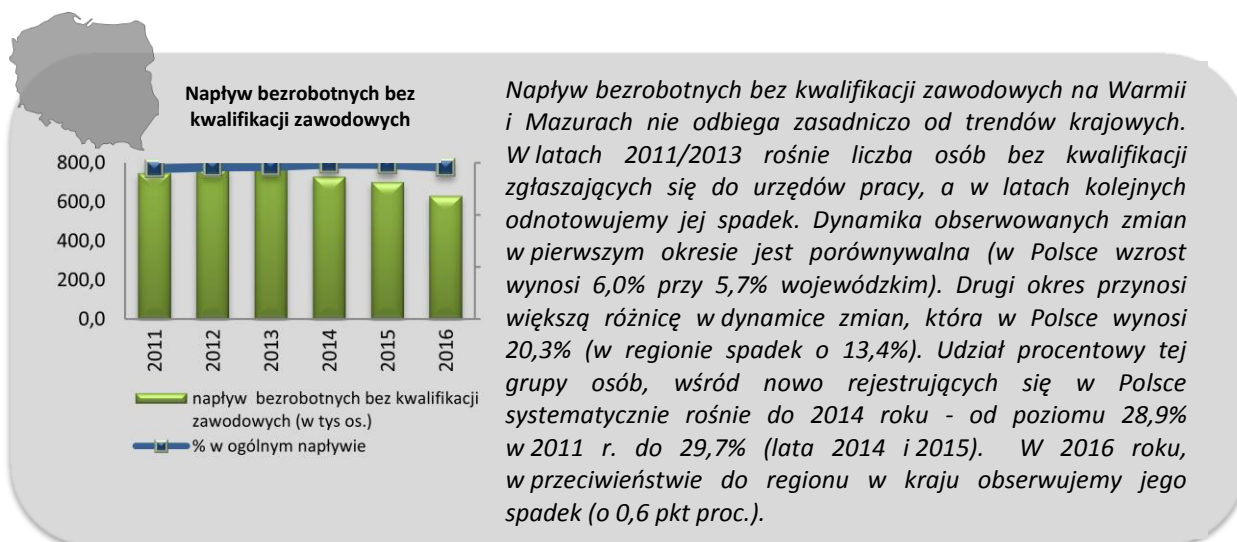
W 2016 roku 52,5% rejestrujących się bez kwalifikacji zawodowych, to mężczyźni (18 638 osób).

W I półroczu 2017 roku udział procentowy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w napływie ogółem wyniósł 31,0% (15 093 osoby) i był o 0,3 pkt proc. większy, niż w porównywalnym okresie 2016 r. Udział procentowy mężczyzn w tej grupie, w I półroczu 2017 roku to 53,3% (8 041 osób).

Wykres 13. Napływ bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

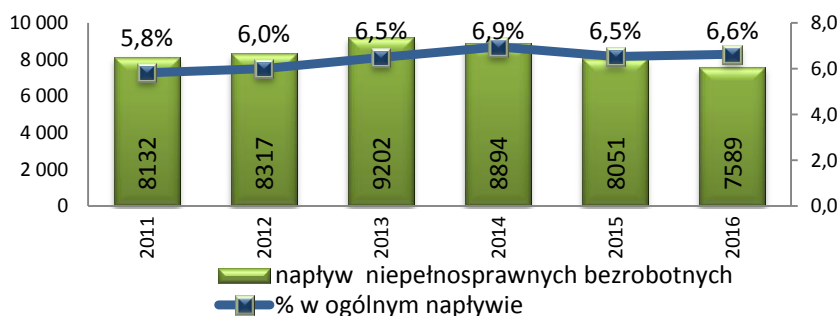
W regionie udział **osób niepełnosprawnych** w napływie ogółem wynosi ponad 6%, a więc jego wartość jest porównywalna do odsetka osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. W 2016 roku do urzędów pracy zgłosiło się 7 589 osób niepełnosprawnych, którzy stanowili 6,6% rejestrujących się bezrobotnych. Tak jak w przypadku innych, wyodrębnionych na potrzeby analizy grup bezrobotnych, również w przypadku tej populacji zauważamy rosnącą liczbę osób na początku analizowanego okresu (do 2013 roku nastąpił wzrost o 13,2%, tj. o 1 070 osób), a następnie jej spadek (do 2016 roku o 17,5%, tj. o 1 613 osób). Odsetek tej grupy wśród napływu ogółem waha się. Od 2011 roku do 2014 systematycznie rośnie (o 1,1 pkt proc.), aby w roku następnym zmniejszyć się o 0,4 pkt proc. i ponownie zwiększyć swoją wartość (o 0,1 pkt proc.).

Udział procentowy osób z niepełnosprawnościami w napływie jest zbliżony do odsetka osób niepełnosprawnych w ogólnej populacji bezrobotnych figurujących w ewidencji urzędów pracy.

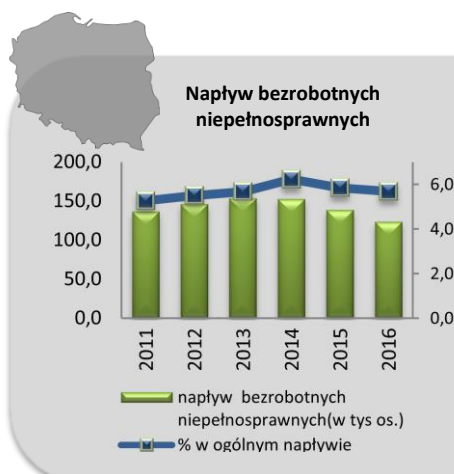
W 2016 roku blisko 52% niepełnosprawnych zgłaszających się do urzędów pracy to mężczyźni (3 942 osoby).

W I półroczu 2017 roku udział procentowy niepełnosprawnych bezrobotnych w napływie ogółem wynosił 7,2% (3 523 osoby) i był o 0,6 pkt proc. większy niż w porównywalnym okresie 2016 r. Udział procentowy kobiet w tej grupie w I półroczu 2017 roku to 48,7% (1 717 osób).

Wykres 14. Napływ niepełnosprawnych bezrobotnych

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

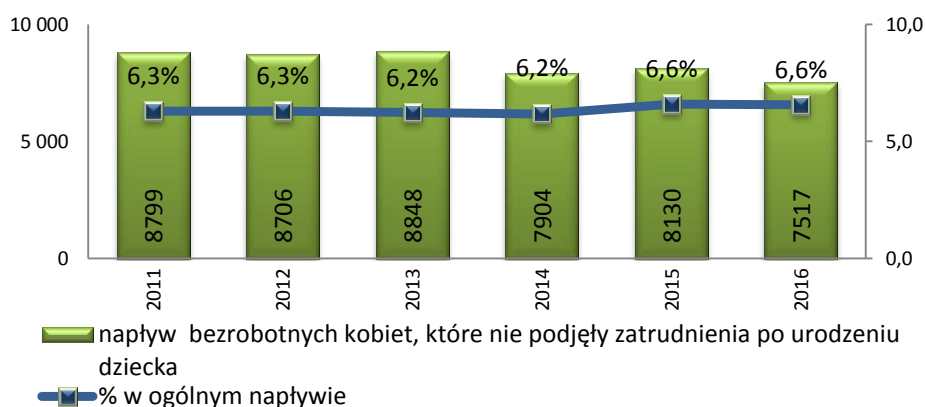
W Polsce udział procentowy niepełnosprawnych bezrobotnych w napływie w analizowanym okresie, był niższy niż na Warmii i Mazurach. Różnica wahała się od 0,5 pkt proc. w 2011 i 2012 roku do 0,9 pkt proc. w 2016 r. W 2016 roku odsetek tej grupy bezrobotnych wśród nowo rejestrujących się wyniósł 5,7%. Wartość maksymalną opisywany wskaźnik w Polsce osiągnął w 2014 roku – 6,2%. Tak jak w regionie, od 2013 roku widoczny jest systematyczny spadek liczby niepełnosprawnych bezrobotnych wśród napływu do bezrobocia – o 19,8%.

Ponad 6-cio procentowy udział wśród nowo rejestrujących się bezrobotnych mają również **kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**. W ciągu 2016 roku do urzędów pracy zgłosiło się 7 517 matek z tej grupy, które stanowiły 6,6% napływu ogółem. Ich liczba od 2011 roku podlegała ciągłym wahaniom, chociaż wśród tych zmian udaje się wyodrębnić pewną zależność – naprzemiennie liczba kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka maleje i wzrasta. Największy spadek pomiędzy liczbą zarejestrowanych kobiet tej subpopulacji, odnotowano w 2013 i 2014 roku (o 10,7%, czyli o 944 osoby), największy wzrost w latach 2014/2015 – o 2,9% (226 osób).

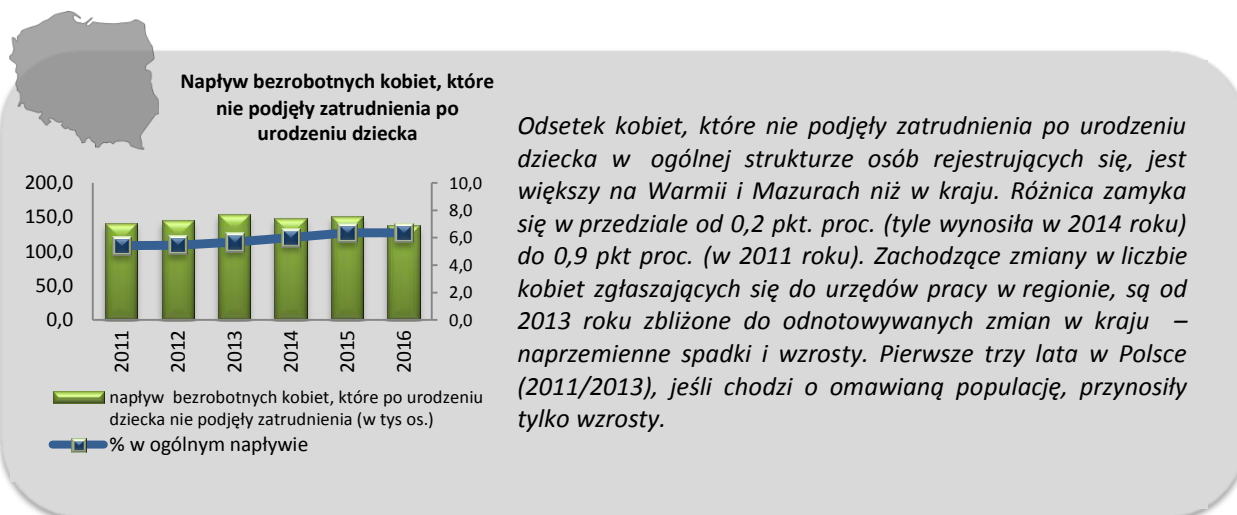
Ponad 6% udział procentowy wśród nowo rejestrujących się bezrobotnych mają kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

W I półroczu 2017 roku liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, zgłaszająca się do urzędów pracy wynosiła 2 955 osób i była o 18,7% (680 osób) mniejsza niż w I półroczu roku poprzedniego. Kobiety z tej subpopulacji stanowiły w okresie pierwszych sześciu miesięcy 2017 roku 6,1% napływu. W tym samym okresie przed rokiem 6,4%.

Wykres 15. Napływ bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

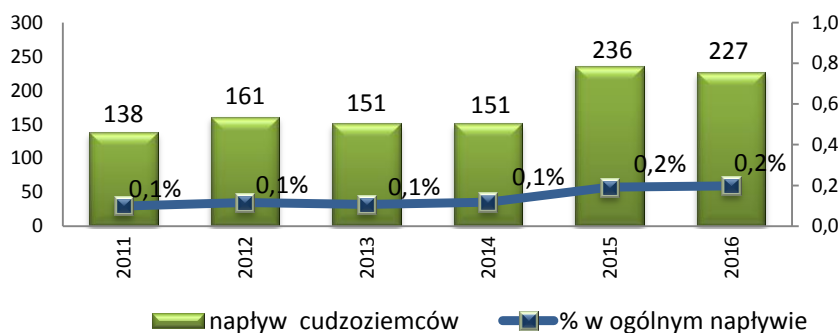

W okresie ostatnich dwóch lat (2015/2016), w porównaniu do lat poprzednich, o ponad pięćdziesiąt procent wzrosła liczba **cudzoziemców** rejestrujących się jako osoby bezrobotne. W 2016 roku do urzędów pracy w województwie zgłosiło się 227 cudzoziemców. Rekordowa liczba osób obcego pochodzenia zarejestrowała się 2015 roku – 236 osób. Wraz z rosnącą liczbą rejestrujących się cudzoziemców, w ostatnich latach, nieznacznie zwiększył się ich udział procentowy w napływie ogółem – z utrzymującego się na stałym poziomie 0,1% (w latach 2011-2014) do 0,2% (w 2015 i 2016 roku). W 2016 roku 50,2% rejestrujących się cudzoziemców to mężczyźni (114 osób).

W ostatnich dwóch latach (2015/2016), w porównaniu do lat poprzednich, o ponad pięćdziesiąt procent wzrosła liczba cudzoziemców rejestrujących się jako osoby bezrobotne.

W I półroczu 2017 roku liczba cudzoziemców zgłaszających się do urzędów pracy wynosiła 85 osób i była o 39,7% (56 osób) mniejsza niż w I półroczu roku poprzedniego. Cudzoziemcy stanowili w I półroczu 2017 roku 0,2% napływu (na poziomie sprzed roku). Udział mężczyzn zmniejszył się do wartości 47,1% (40 osób), przed rokiem 51,8% (73 osoby).

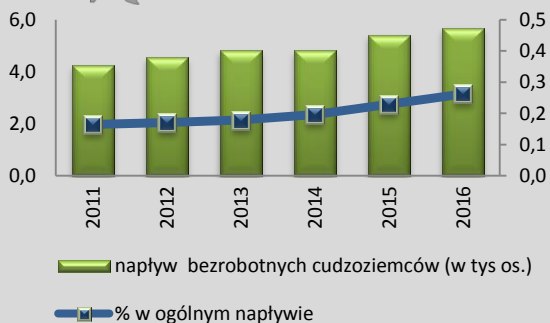
Wykres 16. Napływ bezrobotnych cudzoziemców

Źródło: sprawozdawczość MPIPS-01. Obliczenia własne

Napływ bezrobotnych cudzoziemców

Liczba cudzoziemców rejestrujących się w urzędach pracy w całym kraju rosła od 2011 roku (z wyjątkiem 2014 r. kiedy to w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek o 0,5%), a największy przyrost odnotowano w latach 2014/2015 – o 12,7%. Udział procentowy cudzoziemców w napływie, przez większość analizowanego okresu pozostawał na stałym poziomie 0,2 pkt proc., aż do 2016 roku, kiedy to nieznacznie wzrósł – o 0,1 pkt proc.

Bezrobotni wyrejestrowani z urzędów pracy.

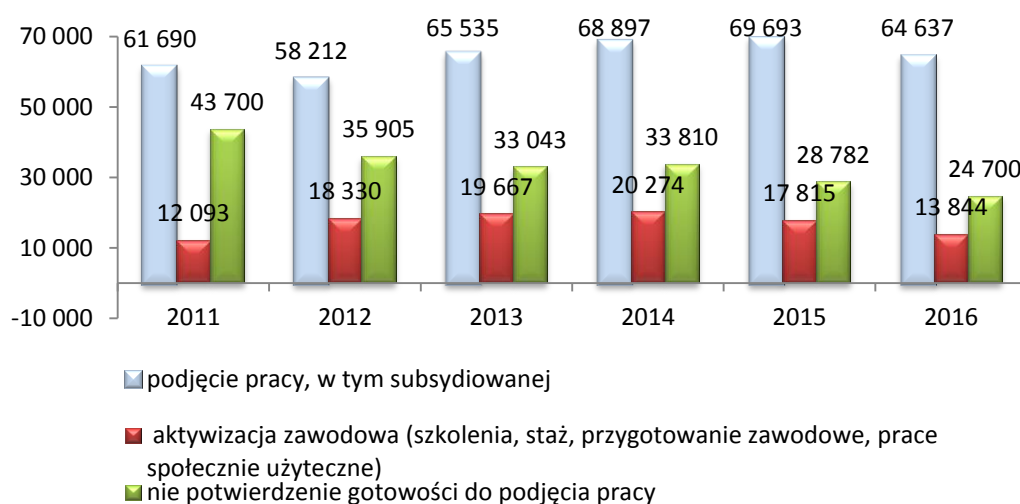
Podjęcie pracy było w minionych latach najczęstszą przyczyną wyrejestrowania z ewidencji urzędów pracy w województwie warmińsko-mazurskim. Odsetek osób wyłączonych z tego powodu z rejestru bezrobotnych systematycznie rósł, od 44,6% w 2011 roku do 51,7% w 2016 roku. Liczba bezrobotnych wyłączonych po podjęciu pracy wahała się. Największą wartość, w analizowanym okresie (69 693 osób) osiągnęła w 2015 roku, najniższą (58 212 osób) w 2012 r.

Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania z ewidencji bezrobotnych jest podjęcie pracy.

Częstą przyczyną wyłączeń z ewidencji urzędów pracy było również wykreślenie z powodu nie potwierdzenia przez bezrobotnego gotowości do podjęcia pracy. Zaznaczyć jednak należy, iż liczba osób tracących w ten sposób status bezrobotnego, pomimo niewielkiego wzrostu w 2014 roku, maleje. Od 2011 spadek ten wyniósł 43,5% (spadek o 19 000 osób). Systematycznie maleje również udział procentowy osób wyrejestrowanych z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy, w ogólnej liczbie odpływu (w ciągu sześciu lat spadek o 11,8 pkt proc.).

Udział w pozostałych aktywnych formach (szkolenie, staż, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych) są trzecią przyczyną generującą największą liczbę odpływu. Liczba osób kierowanych do wymienionych powyżej form aktywizacji bezrobotnych od 2011 do 2014 roku systematycznie rosła – z 12 093 do 20 274 osób. Dwa ostatnie lata analizowanego okresu to spadek tej liczby. Podobnie kształtują się zmiany, jeśli chodzi o udział procentowy tej subpopulacji w ogólnej liczbie odpływu, przy czym zmniejszanie jego wartości obserwujemy już od 2013 roku (z 14,1% do 11,1% w 2016 roku).

Wykres 17. Wybrane przyczyny odpływu bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Tabela 6. Odpływ bezrobotnych ogółem

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	138 346	132 622	139 339	145 763	138 008	125 015
Podjęcie pracy	61 690	58 212	65 535	68 897	69 693	64 637
- niesubsydiowanej	53 643	47 547	54 841	56 614	57 178	51 399
- subsydiowanej środkami FP	8 047	10 665	10 694	12 283	12 515	13 238
w tym:						
✓ prace interwencyjne	3 652	3 705	4 024	3 590	3 783	2 849
✓ roboty publiczne	1 020	2 576	2 345	3 305	3 192	2 787
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	955	1 961	2 213	2 161	1 789	1 424
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	2 084	2 138	1 907	2 641	2 418	1 890
Aktywne formy	12 093	18 330	19 667	20 274	17 815	13 844
z tego:						
- szkolenia	2 152	3 933	4 392	3 862	2 889	2 194
- staże	4 530	8 654	9 493	11 387	9 685	7 209
- prace społecznie użyteczne	5 353	5 683	5 700	5 023	5 186	4 404
- przygotowanie zawodowe dorosłych	58	60	82	2	55	37
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	3 139	2 175	2 270	2 381	3 309	3 517
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	43 700	35 905	33 043	33 810	28 782	24 700
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	8 659	7 954	7 962	9 147	8 123	8 532
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	44,6	43,9	47,0	47,3	50,5	51,7
- niesubsydiowanej	38,8	35,9	39,4	38,8	41,4	41,1
- subsydiowanej środkami FP	5,8	8,0	7,7	8,4	9,1	10,6
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ prace interwencyjne	2,6	2,8	2,9	2,5	2,7	2,3
✓ roboty publiczne	0,7	1,9	1,7	2,3	2,3	2,2
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,7	1,5	1,6	1,5	1,3	1,1
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	1,5	1,6	1,4	1,8	1,8	1,5
Aktywne formy	8,7	13,8	14,1	13,9	12,9	11,1
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,6	3,0	3,2	2,6	2,1	1,8
- staże	3,3	6,5	6,8	7,8	7,0	5,8
- prace społecznie użyteczne	3,9	4,3	4,1	3,4	3,8	3,5
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	2,3	1,6	1,6	1,6	2,4	2,8
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	31,6	27,1	23,7	23,2	20,9	19,8
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	6,3	6,0	5,7	6,3	5,9	6,8
	44,6	43,9	47,0	47,3	50,5	51,7

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Wśród osób podejmujących pracę dominują bezrobotni rozpoczynający zatrudnienie niesubsydiowane. Ich udział procentowy w ogóle podejmujących pracę, w latach 2011-2015, kształtował się powyżej 80%, maksymalną wartość 87,0% osiągając w 2011 roku. W 2016 roku nastąpił jego spadek do 79,5%, wzrost natomiast odsetek bezrobotnych podejmujących pracę subsydiowaną. Zatrudnienie subsydiowane jest zatrudnieniem finansowanym ze środków Funduszu Pracy. Do najpopularniejszych form pracy subsydiowanej należą: prace interwencyjne, roboty publiczne, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej (dotacje) oraz tworzenie miejsc pracy u pracodawcy poprzez refundację kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni.

Od 2014 roku nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowe instrumenty aktywizacji bezrobotnych m.in. bon na zasiedlenie dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania bon zatrudnieniowy, wsparcie zatrudnienia osób do 30 r.ż., dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, a także świadczenia aktywizacyjne, grant na telepracę, refundację składek na ubezpieczenie społeczne.

Z nowych form aktywizacji w 2016 r. skorzystało 1 819 bezrobotnych (blisko o 48% mniej niż przed rokiem). Największym zainteresowaniem cieszyły się takie formy jak:

- ⇒ podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – z którego skorzystało 568 osób (31,2% uczestników nowych form aktywizacji);
- ⇒ skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych – które otrzymały 393 osoby, tj. 21,6% biorących udział w nowych formach,
- ⇒ rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej w ramach PAI – przez 258 osób, tj. 14,2% skierowanych do nowych form;
- ⇒ szkolenia w ramach bonu szkoleniowego – rozpoczęte przez 258 osób (14,2%).

Tabela 7. Formy aktywizacji wprowadzone w 2014 roku

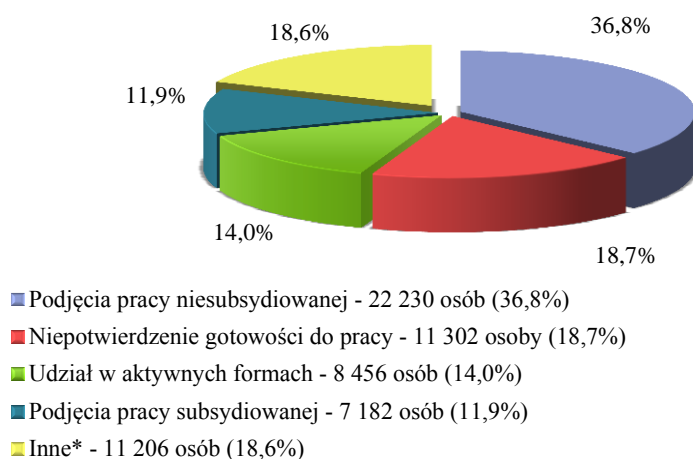
Wyszczególnienie	ogółem		%	
	2015	2016	2015	2016
Podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0,0	0,0
Podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0,0	0,0
Podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	3	4	0,1	0,2
Podjęcia działalności gospodarczej w ramach bonu na zasiedlenie	9	16	0,3	0,9
Podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	304	62	8,7	3,4
Podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	537	568	15,4	31,2
Rozpoczęcia prac społecznie użytecznych w ramach PAI	502	258	14,4	14,2
Rozpoczęcie szkolenia w ramach bonu szkoleniowego	429	258	12,3	14,2
Rozpoczęcie stażu w ramach bonu stażowego	432	105	12,4	5,8
Skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	1 135	393	32,5	21,6
Podjęcia pracy w ramach dofinansowania za zatrudnienie	144	155	4,1	8,5
Razem nowe formy	3 495	1 819	100,0	100,0

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Poza wskazanymi powyżej przyczynami wyłączeń z ewidencji bezrobotnych około 6% odpływu rocznie dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego (od 5,7% w 2013 roku do 6,8% w 2016 roku), a około 2% wyrejestrowanych osób (od min. 1,6% odpływu - w latach 2012/2014 do max 2,8% - w roku 2016) odmówiło bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy ze strony urzędu. Z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych z ewidencji urzędów pracy wyłączano co roku od 0,9% do 1,6% odpływu; z powodu uprawnień do świadczenia przedemerytalnego – od 1,0 do 1,1%; a z powodu podjęcia nauki – od 0,2 do 0,4% odpływu.

Tendencje obserwowane od lat w bilansie odpływu, znajdują potwierdzenie również w danych za I półrocze 2017 roku. Od stycznia do czerwca najczęściej osób wyrejestrowano z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej – 22 230 osoby (36,8% odpływu). Blisko 19% ogółu wyłączonych z ewidencji w analizowanym okresie to osoby, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (11 302 osoby). Z powodu rozpoczęcia udziału w aktywnych formach, od początku roku wyrejestrowano 8 456 osób (14,0% odpływu).

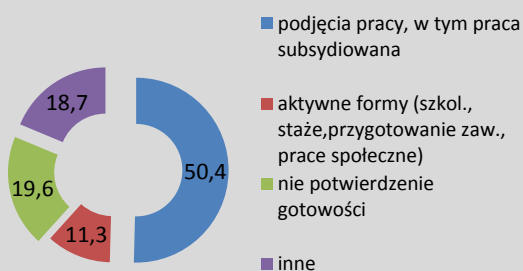
Wykres 18. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2017 rok

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Odpływ bezrobotnych w 2016 roku

Bilans odpływu bezrobotnych na Warmii i Mazurach nie różni się zasadniczo od bilansu odpływu bezrobotnych w kraju. W obu przypadkach główną przyczyną wyrejestrowania z ewidencji bezrobotnych jest podjęcie pracy, przy czym odsetek włączeń z tego powodu w regionie jest nieco wyższy niż w Polsce (największa różnica, w 2015 roku, wynosiła 1,7 pkt proc.). Wśród podjęć pracy w kraju, bardziej widoczna jest przewaga pracy niesubsydiowanej nad subsydiowaną. W 2011 roku udział pracy niesubsydiowanej w Polsce wyniósł 90,2% wobec 87,0% na Warmii i Mazurach.

W analizowanym okresie co roku **status bezrobotnego w regionie traci ponad 60 tysięcy kobiet** (wyjątek stanowi rok 2016, kiedy to liczba kobiet wyłączonych z ewidencji zmniejszyła się do 59 130 osób). W ogólnym odpływie kobiety stanowiły od 46,6% (w 2011 roku) poprzez 47,9% (2012 rok) do 47,3% (w latach 2014/2016).

Odsetek kobiet w ogólnym odpływie kształtuje się na poziomie około 47%.

Główną składową bilansu odpływu, wśród kobiet, była liczba osób podejmujących pracę. W 2016 r. z tego powodu z ewidencji wyłączono 31 731 kobiet, tj. 53,7% ogółu wyrejestrowanych kobiet. Odsetek kobiet wyłączanych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy od 2012 roku systematycznie rośnie - do 2016 roku wzrost o 9,2 pkt proc. Co roku, ponad 80% podjęć pracy przez kobiety to praca niesubsydiowana (od 87,8% w 2011 roku do 81,3% w 2016 roku). W 2016 roku prace niesubsydiowane podjęło 25 805 kobiet.

Drugą, pod względem liczebności grupę kobiet wyłączonych z ewidencji urzędów pracy, w latach 2013-2016, tworzyły kobiety skierowane na aktywne formy. Łącznie w roku 2016 skorzystało z nich 8 212 osób, tj. 13,9% ogółu odpływu bezrobotnych kobiet. W pierwszych dwóch latach analizowanego okresu (2011/2012) pozycja ta zajmowana była przez subpopulację kobiet wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy. W 2016 roku ich liczba wynosiła 8 019 osób (13,6% odpływu kobiet ogółem).

Wśród kobiet biorących udział w różnych formach aktywizacji dominowały:

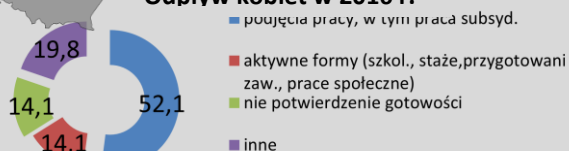
- ⇒ staże - w 2016 roku uczestniczki staży w liczbie 5 122 osób, stanowiły 8,7% ogółu odpływu kobiet i 62,4% uczestniczek aktywnych form;
- ⇒ prace społecznie użyteczne – do których skierowano 2 658 kobiet, co stanowiło 4,5% ogółu pań wykreślonych z ewidencji urzędów pracy i 32,4% kobiet biorących udział w aktywnych formach;
- ⇒ prace interwencyjne – 1 588 osób, czyli 2,7% odpływu i 26,8% bezrobotnych tej subpopulacji podejmujących pracę subsydiowaną.

Z nowych form aktywizacji w 2016 r. skorzystało blisko 900 kobiet. Największym zainteresowaniem cieszyły się takie formy jak: skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (273 bezrobotne kobiety, tj. 30,5% kobiet uczestniczących w nowych formach), podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (261 kobiet, 29,2%), rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej w ramach PAI (135 kobiet i 15,1%).

W I półroczu 2017 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 28 031 kobiet (o 11,4%, o 3 601 osób mniej niż w analogicznym okresie 2016 roku), podczas gdy odpływ ogółem zmniejszył się o 10,7%. Podobnie jak w poprzednich latach, największy odsetek wśród wyrejestrowanych stanowią kobiety podejmujące pracę – 47,8% (13 410 osób).

Odptyw kobiet w 2016 r.

W kraju, tak jak w naszym województwie, główną składową bilansu odpływu, zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn, była liczba osób podejmujących pracę. W 2016 roku kobiety stanowiły 50% w liczbie podejmujących pracę (w regionie 49,1%).

Tabela 8. Odpiływ bezrobotnych kobiet

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	64 424	63 483	66 221	68 886	65 218	59 130
Podjęcie pracy	29 555	28 260	31 752	33 280	34 020	31 731
- niesubsydiowanej	25 945	23 413	26 896	27 849	28 411	25 805
- subsydiowanej środkami FP	3 610	4 847	4 856	5 431	5 609	5 926
w tym:						
✓ prace interwencyjne	1 921	1 974	2 264	1 938	2 136	1 588
✓ roboty publiczne	420	1 176	971	1 520	1 342	1 121
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	371	815	870	811	674	521
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	729	753	654	880	802	618
Aktywne formy	7 446	11 371	11 780	11 939	10 722	8 212
z tego:						
- szkolenia	807	1 427	1 607	1 142	665	422
- staże	3 132	6 210	6 456	7 525	6 809	5 122
- prace społecznie użyteczne	3 480	3 707	3 682	3 271	3 233	2 658
- przygotowanie zawodowe dorosłych	27	27	35	1	15	10
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	1 040	793	853	800	1 176	1 355
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	16 101	12 881	11 417	11 488	9 427	8 019
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	5 501	4 914	4 726	5 363	4 620	4 928
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	45,9	44,5	47,9	48,3	52,2	53,7
- niesubsydiowanej	40,3	36,9	40,6	40,4	43,6	43,6
- subsydiowanej środkami FP	5,6	7,6	7,3	7,9	8,6	10,0
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ prace interwencyjne	3,0	3,1	3,4	2,8	3,3	2,7
✓ roboty publiczne	0,7	1,9	1,5	2,2	2,1	1,9
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,6	1,3	1,3	1,2	1,0	0,9
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	1,1	1,2	1,0	1,3	1,2	1,0
Aktywne formy	11,6	17,9	17,8	17,3	16,4	13,9
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,3	2,2	2,4	1,7	1,0	0,7
- staże	4,9	9,8	9,7	10,9	10,4	8,7
- prace społecznie użyteczne	5,4	5,8	5,6	4,7	5,0	4,5
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	1,6	1,2	1,3	1,2	1,8	2,3
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	25,0	20,3	17,2	16,7	14,5	13,6
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	8,5	7,7	7,1	7,8	7,1	8,3

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Udział procentowy **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, wśród osób wyłączonych z ewidencji urzędów pracy, w analizowanym okresie, rósł systematycznie od 46,1% w 2011 roku do 47,6% w 2016 roku. W liczbie bezrobotnych mieszkańców wsi, w porównaniu do roku 2011, odnotowano spadek odpływu o 6,7% (o 4 251 osób).

Systematycznie wzrasta udział procentowy bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w ogólnej liczbie odpływu.

Główną przyczyną odpływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi były podjęcia pracy oraz wyłączenia z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy. W 2016 r. z powodu podjęcia pracy z ewidencji wyłączono 30 291 bezrobotnych mieszkających na wsi, tj. 50,9% odpływu tej subpopulacji ogółem. Od 2012 roku odsetek ten systematycznie rośnie. Co roku wśród podjęć pracy dominują podjęcia pracy niesubsydiowanej. Udział procentowy bezrobotnych rozpoczynających ten rodzaj zatrudnienia kształtował się w granicach od 81,4% (w 2012 roku) do 79,3% (w 2016 roku) ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi podejmujących pracę.

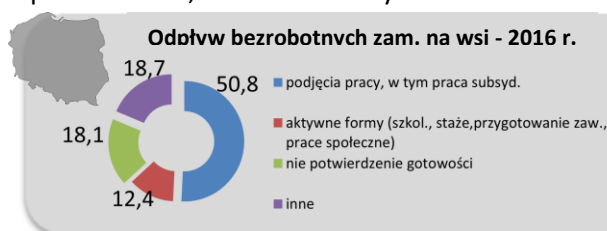
Nie potwierdzenie gotowości do pracy w 2016 r. stało się powodem wyłączeń dla 11 876 bezrobotnych mieszkańców wsi - 20,0% odpływu. Zarówno w przypadku liczby bezrobotnych, jak i udziału procentowego tej grupy w ogóle wyrejestrowanych, od 2011 roku obserwujemy tendencje malejącą. W okresie sześciu lat liczba wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy zmniejszyła się o 42% (o 8 584 osoby), zaś odsetek spadł o 12,1 pkt proc.

Bezrobotnym mieszkańcom wsi pracownicy urzędów pracy najczęściej proponowali:

- ⇒ staże – w których uczestniczyło w 2016 roku 3 325 osób (5,6% odpływu bezrobotnych mieszkańców wsi i 46,6% tej subpopulacji biorącej udział w aktywnych formach);
- ⇒ prace społecznie użyteczne – w 2016 r. było to 4,6% wyrejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi i blisko 39% tej subpopulacji korzystającej z aktywnych form (2 764 osoby);
- ⇒ roboty publiczne – 1 516 osób, które stanowiły 2,5% odpływu bezrobotnych mieszkających na wsi i 24,2% podejmujących pracę środkami subsydiowanymi;
- ⇒ prace interwencyjne – 1 410 osób, czyli 2,4% odpływu i 22,5% bezrobotnych, tej subpopulacji, podejmujących pracę subsydiowaną.

Z nowych form aktywizacji w 2016 r. skorzystało 1,4% odpływu (850 osób) bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 1,1 pkt proc. mniej niż w 2015 roku). Najwięcej bezrobotnych zostało skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (220 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 25,9% tej subpopulacji, uczestników nowych form aktywizacji), podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (200 osób, 23,5% biorących udział w nowych formach aktywizacji), rozpoczęcie prac społecznie użytecznych w ramach PAI (143 bezrobotnych i 16,8%).

Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w I półroczu 2017 roku wynosiła 29 156 osób (48,3% odpływu ogółem) czyli o 11,3% (o 3 712 osób) mniej niż przed rokiem, w okresie od stycznia do czerwca.

Bezrobotni zamieszkali na wsi w 2016 roku stanowili 43,4% w liczbie ogółem podejmujących pracę (region 46,9%) i 39,9% w liczbie osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (48,1%). Jakkolwiek obie z wymienionych przyczyn odpływu są wspólne dla krajowego i regionalnego bilansu bezrobotnych to jednak bardziej dotyczą one Warmii i Mazur.

Tabela 9. Odptyw bezrobotnych zamieszkałych na wsi

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	63 778	61 415	64 570	68 142	65 266	59 527
Podjęcie pracy	27 560	26 320	29 904	31 863	32 086	30 291
- niesubsydiowanej	23 934	21 414	24 893	26 099	26 238	24 020
- subsydiowanej środkami FP	3 626	4 906	5 011	5 764	5 848	6 271
w tym:						
✓ prace interwencyjne	1 746	1 816	2 125	1 818	1 871	1 410
✓ roboty publiczne	592	1 439	1 292	1 638	1 677	1 516
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	345	724	785	848	689	581
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	826	838	781	1 206	1 063	806
Aktywne formy	6 426	9 372	9 777	10 130	8 969	7 134
z tego:						
- szkolenia	846	1 705	1 903	1 822	1 315	1 016
- staże	1 969	3 863	4 203	4 999	4 293	3 325
- prace społecznie użyteczne	3 580	3 770	3 630	3 309	3 329	2 764
- przygotowanie zawodowe dorosłych	31	34	41	0	32	29
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	1 529	1 060	1 165	1 199	1 711	1 667
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	20 460	16 720	15 209	15 494	13 872	11 876
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4 004	3 792	3 830	4 448	4 019	4 222
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	43,2	42,9	46,3	46,8	49,2	50,9
- niesubsydiowanej	37,5	34,9	38,6	38,3	40,2	40,4
- subsydiowanej środkami FP	5,7	8,0	7,8	8,5	9,0	10,5
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ prace interwencyjne	2,7	3,0	3,3	2,7	2,9	2,4
✓ roboty publiczne	0,9	2,3	2,0	2,4	2,6	2,5
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,5	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	1,3	1,4	1,2	1,8	1,6	1,4
Aktywne formy	10,1	15,3	15,1	14,9	13,7	12,0
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,3	2,8	2,9	2,7	2,0	1,7
- staże	3,1	6,3	6,5	7,3	6,6	5,6
- prace społecznie użyteczne	5,6	6,1	5,6	4,9	5,1	4,6
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	2,4	1,7	1,8	1,8	2,6	2,8
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	32,1	27,2	23,6	22,7	21,3	20,0
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	6,3	6,2	5,9	6,5	6,2	7,1

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Podobnie jak w przypadku innych omawianych grup bezrobotnych, najczęstszą przyczyną wyłączeń **młodych osób do 25 roku życia** z rejestru urzędów pracy są podjęcia pracy (w 2016 r. 48,8% odpływu tej populacji) i niepotwierdzenia gotowości do pracy (23,2%). W 2016 r. pracę podjęło 14 271 osób do 25 r. ż., z tego prace niesubsydiowane rozpoczęło 11 227 młodych osób (78,7% osób w tym przedziale wiekowym podejmujących pracę i 38,4% wyrejestrowań młodych ogółem). W ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 3 044 młodych (21,3% młodych podejmujących pracę i 10,4% wyłączonych w tym przedziale wiekowym). Przez większość analizowanego okresu (wyjątek stanowią lata 2012 i 2016) liczba bezrobotnych do 25 roku życia podejmujących pracę przekraczała 15 tysięcy osób. Liczba osób podejmujących pracę w 2016 roku spadła. Pomimo spadku liczby bezrobotnych tej kategorii wiekowej podejmujących pracę, ich odsetek osób w ogólnej liczbie młodzieży wyłączonej z ewidencji bezrobotnych wzrósł do 48,8% i osiągnął największą wartość od 2011 roku.

Od 2012 roku widoczny jest spadek odsetka młodych bezrobotnych (do 25 roku życia) wśród osób wyrejestrowywanych z urzędów pracy. Do 2016 roku spadek ten wyniósł 4,8 pkt proc. (z 28,2% do 23,4%)

W całym 2016 r. aktywnymi programami rynku pracy objęto 3 794 młodych bezrobotnych, wobec 5 423 osób, przed rokiem i ponad 7 tys. uczestników w latach 2012-2014. Osoby młode, w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych, stanowiły 27,4%.

Najpopularniejszą formą aktywizacji młodych bezrobotnych na przestrzeni kilku lat były:

- ⇒ staże - w których, w 2016 roku, uczestniczyło 3 024 osób, tj. 10,3% odpływu tej subpopulacji i 79,7% biorących udział w aktywnych formach;
- ⇒ szkolenia – które rozpoczęło 549 osób, czyli 1,9% wyrejestrowanych osób do 25 roku życia i 14,5% uczestniczących w aktywnych formach;
- ⇒ prace interwencyjne – których uczestnicy (313 osób) stanowili 1,1% odpływu bezrobotnych tej grupy wiekowej i 10,3% podejmujących zatrudnienie subsydiowane.

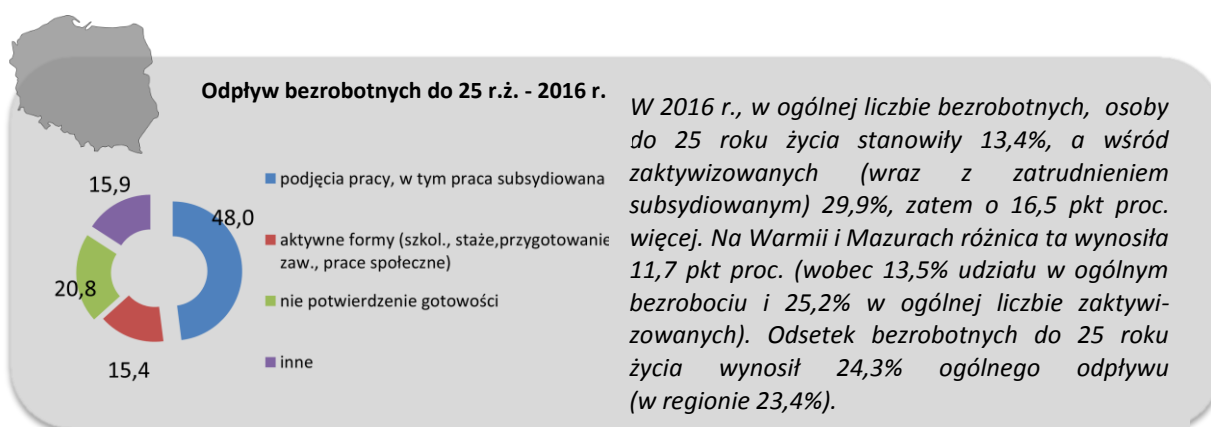
Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2014 r., rozszerzyła grupę osób uznawanych za młodych bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wprowadzając grupę do 30 roku życia. Na koniec 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 19 797 bezrobotnych do 30 r.ż. (o 20,4%, czyli 5 074 osoby mniej w roku poprzedzającym) i stanowili oni 27,1% ogółu bezrobotnych (w 2015 roku 29,8%).

Ustawa wprowadziła szereg nowych instrumentów, w szczególności bonów, skierowanych wyłącznie do tej kategorii bezrobotnych. Młodzi bezrobotni chętnie korzystają ze skierowanych do nich nowych form pomocy. W 2016 roku pracę podjęło 26 022 osób do 30 roku życia, co stanowiło 40,3% ogółu podjęć pracy przez bezrobotnych. W 2016 r. w aktywnych programach rynku pracy (szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne) uczestniczyły 6 172 osoby do 30 r.ż. Z nowych form aktywizacji skorzystało 1 097 osób. Dużym zainteresowaniem młodych cieszą się bony – w 2016 r. 105 młodych do 30 r.ż. rozpoczęło staż w ramach bonu stażowego, 564 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 257 bezrobotnych rozpoczęło szkolenie w ramach bonu szkoleniowego, 62 osoby podjęły pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, a 16 młodych bezrobotnych podjęło działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie. Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła również ułatwienia w podejmowaniu zatrudnienia poprzez refundację składek na ubezpieczenia

społeczne za bezrobotnych do 30 r. ż. podejmujących pierwszą pracę (w 2016 r. 2 821 osób do 30 r.ż. skorzystały z tej formy pomocy) oraz zwolniła pracodawców z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnione osoby w wieku do 30 roku życia.

W I półroczu 2017 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 12 727 osób do 25 roku życia (o 18,1%, czyli 2 819 mniej niż w analogicznym okresie 2016 roku) i 22 486 osób w wieku do 30 lat (o 17,0%, tj. 4 606 osób mniej niż w roku poprzednim). Największy odsetek wśród wyrejestrowanych stanowili młodzi podejmujący pracę – 45,2% wśród osób do 25 roku życia (5 748 osób) i 48,1% wśród osób do 30 roku życia (10 824 osoby).

Tabela 10. Odpyw bezrobotnych do 25 roku życia

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	38 667	37 432	38 096	38 149	33 449	29 237
Podjęcie pracy	15 542	13 428	15 222	15 549	15 828	14 271
- niesubsydiowanej	13 737	11 209	13 185	13 195	13 454	11 227
- subsydiowanej środkami FP	1 805	2 219	2 037	2 354	2 374	3 044
w tym:						
✓ prace interwencyjne	858	858	905	809	845	313
✓ roboty publiczne	80	353	246	329	289	159
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	189	350	348	363	243	242
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	644	623	526	673	545	287
Aktywne formy	3 557	7 364	7 292	7 974	5 423	3 794
z tego:						
- szkolenia	669	1 419	1 343	1 185	807	549
- staże	2 521	5 433	5 462	6 469	4 298	3 024
- prace społecznie użyteczne	339	481	443	319	297	207
- przygotowanie zawodowe dorosłych	28	31	44	1	21	14
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	1 001	806	811	865	1 016	922
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	14 687	11 774	10 167	9 760	8 115	6 776
Dobrowolna rezygnacja ze statusu	2 054	2 009	2 038	1 832	1 798	2 287

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	40,2	35,9	40,0	40,8	47,3	48,8
- niesubsydiowanej	35,5	29,9	34,6	34,6	40,2	38,4
- subsydiowanej środkami FP	4,7	5,9	5,3	6,2	7,1	10,4
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ prace interwencyjne	2,2	2,3	2,4	2,1	2,5	1,1
✓ roboty publiczne	0,2	0,9	0,6	0,9	0,9	0,5
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,5	0,9	0,9	1,0	0,7	0,8
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	1,7	1,7	1,4	1,8	1,6	1,0
Aktywne formy	9,2	19,7	19,1	20,9	16,2	13,0
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,7	3,8	3,5	3,1	2,4	1,9
- staże	6,5	14,5	14,3	17,0	12,8	10,3
- prace społecznie użyteczne	0,9	1,3	1,2	0,8	0,9	0,7
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	2,6	2,2	2,1	2,3	3,0	3,2
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	38,0	31,5	26,7	25,6	24,3	23,2
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	5,3	5,4	5,3	4,8	5,4	7,8

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Odsetek bezrobotnych **powyżej 50 lat** w ogólnej liczbie wyrejestrowywanych z ewidencji bezrobotnych przez urząd pracy systematycznie rośnie. W 2011 roku wynosił on 17,1%, po sześciu latach wzrósł do 19,9%. W tym samym okresie liczba osób, w tym przedziale wiekowym, wyłączonych z ewidencji bezrobotnych ulega wahaniom – spada w latach 2011/2012, w dwóch kolejnych latach obserwujemy jej wzrost, a od 2014 roku zaznacza się jej systematyczny spadek.

Odsetek bezrobotnych powyżej 50 lat w ogólnej liczbie wyrejestrowywanych z ewidencji bezrobotnych przez urząd pracy systematycznie rośnie.

Co roku, najczęstszą przyczyną wyłączenia tej grupy bezrobotnych ze statystyki urzędów pracy były podjęcia pracy (w 2016 r. 47,1% odpływu tej subpopulacji - 11 718 osób) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (14,1%, tj. 3 502 osoby). Prace niesubsydiowane podjęło 8 874 osób, tj. 75,7% bezrobotnych powyżej 50 r.ż. rozpoczynających pracę, którzy stanowili jednocześnie 35,7% odpływu tej subpopulacji. W ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 2 844 osoby (11,4% odpływu). Warto wspomnieć, iż w przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia, zatrudnienie subsydiowane stanowi wyższy odsetek w podjęciach pracy, niż w pozostałych grupach wyodrębnionych dla potrzeb tej analizy. W 2016 roku wynosił on 24,3% (dla porównania u kobiet współczynnik ten wyniósł 18,7%; osób zamieszkających na wsi 20,7%; młodych do 25 roku życia 21,3%, długotrwale bezrobotnych 22,8%).

Różnego rodzaju działaniami aktywizacyjnymi (szkoleniami, stażami, przygotowaniem zawodowym, pracami społecznie użytecznymi) w 2016 roku objęto 2 579 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 18,6% wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych.

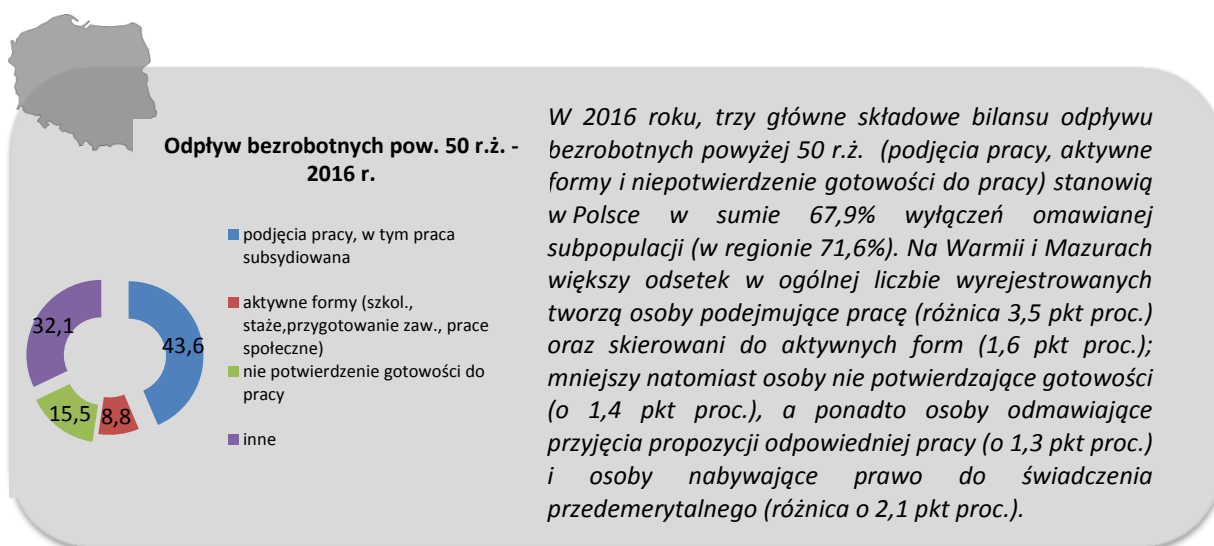
Najwięcej bezrobotnych w omawianej kategorii wiekowej uczestniczy co roku w:

- ⇒ pracach społecznie użytecznych – w 2016 r. było to 7,1% wyrejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia i ponad 68% tej subpopulacji korzystających z aktywnych form (1 761 osób);
- ⇒ robotach publicznych – 1 386 osób, które stanowiły 5,6% odpływu bezrobotnych powyżej 50 roku życia i 48,7% osób tej kategorii wiekowej, podejmujących pracę subsydiowaną;
- ⇒ pracach interwencyjnych – 697 osób, czyli 2,8% odpływu i 24,5% bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat podejmujących pracę subsydiowaną;
- ⇒ stażach – 564 osoby, 2,3% odpływu i 21,9% biorących udział w aktywnych formach tej kategorii wiekowej.

Warto dodać, że osoby powyżej 50 roku życia stosunkowo często korzystały z nowych form pomocy prowadzonych nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie w maju 2014 r. W 2016 r. 155 osób z omawianej grupy wiekowej podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia (rok wcześniej 142 osoby), 177 osób zostało skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (w 2015 roku – 484 osoby), a 130 osoby rozpoczęły prace społecznie użyteczne w ramach PAI (w 2015 r. - 207 osób).

Poza wskazanymi powyżej przyczynami wyłączeń z ewidencji w omawianej grupie wiekowej w 2016 roku 664 bezrobotnych nabyło prawa emerytalne lub rentowe (58,6% ogólnego odpływu bezrobotnych z tego powodu), a 1 194 osób nabyło prawo do świadczeń przedemerytalnych (99,9%).

Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w I półroczu 2017 roku wynosiła 12 856 osób (21,3%, odpływu ogółem) o 5,9% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem (o 805 osób).

Tabela 11. Odptyw bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	23 591	23 549	25 392	28 478	26 282	24 872
Podjęcie pracy	9 183	9 488	10 738	11 975	11 816	11 718
- niesubsydiowanej	7 218	6 600	7 793	8 671	9 002	8 874
- subsydiowanej środkami FP	1 965	2 888	2 945	3 304	2 814	2 844
w tym:						
✓ <i>prace interwencyjne</i>	1 071	1 008	655	1 193	673	697
✓ <i>roboty publiczne</i>	471	1 320	557	1 387	1 426	1 386
✓ <i>dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej</i>	90	178	83	206	136	101
✓ <i>refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego</i>	209	300	76	379	325	342
Aktywne formy	2 725	3 211	3 688	3 863	2 938	2 579
z tego:						
- szkolenia	342	529	743	600	267	253
- staże	665	902	1 233	1 612	779	564
- prace społecznie użyteczne	1 717	1 778	1 709	1 651	1 889	1 761
- przygotowanie zawodowe dorosłych	1	2	3	0	3	1
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	511	316	360	426	463	459
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	5 567	4 423	4 295	4 659	4 022	3 502
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	1 732	1 422	1 410	2 255	1 703	1 561
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	38,9	40,3	42,3	42,1	45,0	47,1
- niesubsydiowanej	30,6	28,0	30,7	30,4	34,3	35,7
- subsydiowanej środkami FP	8,3	12,3	11,6	11,6	10,7	11,4
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ <i>prace interwencyjne</i>	4,5	4,3	2,6	4,2	2,6	2,8
✓ <i>roboty publiczne</i>	2,0	5,6	2,2	4,9	5,4	5,6
✓ <i>dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej</i>	0,4	0,8	0,3	0,7	0,5	0,4
✓ <i>refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego</i>	0,9	1,3	0,3	1,3	1,2	1,4
Aktywne formy	11,6	13,6	14,5	13,6	11,2	10,4
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,4	2,2	2,9	2,1	1,0	1,0
- staże	2,8	3,8	4,9	5,7	3,0	2,3
- prace społecznie użyteczne	7,3	7,6	6,7	5,8	7,2	7,1
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	2,2	1,3	1,4	1,5	1,8	1,8
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	23,6	18,8	16,9	16,4	15,3	14,1
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	7,3	6,0	5,6	7,9	6,5	6,3

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

W 2016 roku udział procentowy **długotrwale bezrobotnych** w ogólnej liczbie wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych był najniższy w okresie sześciu ostatnich lat i wyniósł 40,5%. Największy odsetek tej populacji w ogólnym odpływie odnotowano w 2014 roku – 45,1%. W strukturze osób długotrwale bezrobotnych, wyłączonych z ewidencji według powodu wyrejestrowania, największą grupę stanowiły osoby, które podjęły zatrudnienie 43,9%, tj. 22 251 osób. Udział procentowy tej populacji systematycznie zwiększał się z roku na rok (z 36,7% w 2011 r.). W dalszej kolejności wyłączenia wynikały z niepotwierdzenia przez osoby długotrwale bezrobotne gotowości do podjęcia pracy – w 2016 roku 19,8% odpływu tej grupy (10 040 osób).

W odpływie długotrwale bezrobotnych systematycznie rośnie odsetek osób wykreślonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, maleje zaś udział procentowy osób nie potwierdzających gotowość do podjęcia pracy.

W przypadku wyłączeń z powodu podjęcia pracy dominujący udział miało zatrudnienie niesubsydiowane – 77,2% długotrwale bezrobotnych (17 184 osób), którzy otrzymali pracę. Pracę subsydiowaną przy wykorzystaniu m. in. środków Funduszu Pracy rozpoczęło ponad 5 tys. osób. Trzecia co do wielkości grupa w odpływie to osoby objęte aktywnymi formami, których liczba systematycznie maleje od 2013 roku. W 2016 roku objęto nimi 6 993 długotrwale bezrobotnych. W ogólnej liczbie zaktywizowanych, osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad 50%.

Najwięcej długotrwale bezrobotnych otrzymywało pracę w ramach:

- ⇒ prac społecznie użytecznych – 7,3% ogółu długotrwale bezrobotnych wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji urzędów pracy i ponad 52% uczestników aktywnych form tej subpopulacji (3 690 osób);
- ⇒ staży – 5,3% wyrejestrowanych z tej grupy, tj. 2 672 osoby, 38,2% długotrwale bezrobotnych skierowanych do aktywnych form;
- ⇒ robót publicznych – 3,4% odpływu tej subpopulacji (1 748 osób) i 34,5% zatrudnionych w ramach pracy subsydiowanej.

Z nowych form aktywizacji w 2016 r. skorzystało 851 długotrwale bezrobotnych, przed rokiem 2 031 (spadek o 58,1%). Najwięcej bezrobotnych zostało skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (393 osoby, 46,2% długotrwale bezrobotnych uczestniczących w nowych formach) i rozpoczęło prace społecznie użyteczne w ramach PAI (219 osób, tj. 25,7% omawianej subpopulacji skierowanej do nowych form).

Liczba długotrwale bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w I półroczu 2017 roku wynosiła 22 759 osób o 18,2% (o 5 069 osób) mniej niż w analogicznym okresie przed rokiem.

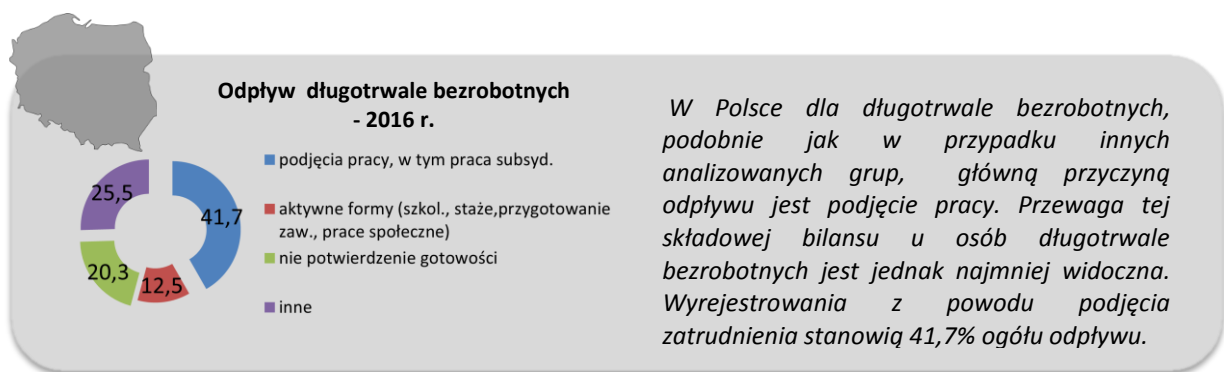

Tabela 12. Odływ długotrwale bezrobotnych

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Wyrejestrowani ogółem	61 162	57 759	60 089	65 718	62 085	50 686
Podjęcie pracy	22 461	21 863	24 606	27 995	26 925	22 251
- niesubsydiowanej	18 550	16 285	19 235	21 812	21 395	17 184
- subsydiowanej środkami FP	3 911	5 578	5 371	6 183	5 530	5 067
w tym:						
✓ prace interwencyjne	2 023	2 141	2 314	2 055	1 634	1 189
✓ roboty publiczne	673	1 747	1 565	2 098	2 011	1 748
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	352	781	752	748	566	447
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	725	794	677	1 084	881	619
Aktywne formy	7 051	9 902	10 353	10 061	9 375	6 993
z tego:						
- szkolenia	874	1 791	1 829	1 511	954	620
- staże	1 617	3 234	3 724	4 285	3 973	2 672
- prace społecznie użyteczne	4 537	4 846	4 769	4 264	4 432	3 690
- przygotowanie zawodowe dorosłych	23	31	31	1	16	11
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	1 451	1 020	1 077	1 202	1 766	1 664
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	20 392	16 051	14 749	16 365	13 534	10 040
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4 813	4 249	4 144	4 647	4 546	4 481
	w %					
Wyrejestrowani ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podjęcie pracy	36,7	37,9	40,9	42,6	43,4	43,9
- niesubsydiowanej	30,3	28,2	32,0	33,2	34,5	33,9
- subsydiowanej środkami FP	6,4	9,7	8,9	9,4	8,9	10,0
w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
✓ prace interwencyjne	3,3	3,7	3,9	3,1	2,6	2,3
✓ roboty publiczne	1,1	3,0	2,6	3,2	3,2	3,4
✓ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,6	1,4	1,3	1,1	0,9	0,9
✓ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	1,2	1,4	1,1	1,6	1,4	1,2
Aktywne formy	11,5	17,1	17,2	15,3	15,1	13,8
z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- szkolenia	1,4	3,1	3,0	2,3	1,5	1,2
- staże	2,6	5,6	6,2	6,5	6,4	5,3
- prace społecznie użyteczne	7,4	8,4	7,9	6,5	7,1	7,3
- przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy	2,4	1,8	1,8	1,8	2,8	3,3
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	33,3	27,8	24,5	24,9	21,8	19,8
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	7,9	7,4	6,9	7,1	7,3	8,8

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01. Obliczenia własne

Płynność bezrobocia:

- ⇒ Od 2014 roku obserwujemy przewagę liczby osób wyrejestrowywanych z powiatowych urzędów pracy w stosunku do osób nowo zarejestrowanych. Różnica pomiędzy odpływem a napływem w okresie tym systematycznie maleje.
- ⇒ Największą różnicę pomiędzy odpływem a napływem w historii województwa odnotowano w 2007 roku (28,6 tys. osób).
- ⇒ Wskaźnik płynności bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim jest zbliżony do wskaźnika ogólnopolskiego.
- ⇒ Płynność bezrobocia, jak samo bezrobocie, jest zróżnicowana terytorialnie. Jakkolwiek w latach 2015/2016 w całym województwie zaobserwowano przewagę odpływu nad napływem to widoczne są pewne różnice. W poszczególnych powiatach w 2016 roku, w porównaniu do roku poprzedzającego, zaobserwowano zarówno wzrost (o 70,7% w powiecie piskim) jak i spadek (o 82,3% w powiecie bartoszyckim) różnicy liczby osób wyrejestrowanych bezrobotnych i liczby rejestrujących się osób w urzędzie pracy.

Nowo zarejestrowani bezrobotni:

- ⇒ Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny jest większa od liczby osób, które do urzędów pracy zgłaszają się po raz pierwszy. W 2016 roku udział procentowy zgłaszających się do urzędów pracy po raz kolejny wynosił 86,7%. Przewaga ta systematycznie rośnie. Od 2012 roku do końca 2016 roku obserwujemy bowiem spadek zarówno udziału procentowego osób rejestrujących się po raz pierwszy w urzędach pracy w ogólnej liczbie napływających do bezrobocia (z 16,8% do 13,3%), jak i samej ich liczby.
- ⇒ Osoby rejestrujące się w urzędach pracy to w ponad 80% osoby poprzednio pracujące. Ich odsetek wśród nowo zarejestrowanych systematycznie rośnie – od 79,5% w 2011 roku do 86,8% w 2016 r. Największa liczba osób która przed uzyskaniem statusu bezrobotnego pracowała, jako ostatnie miejsce zatrudnienia podaje zakłady z sektora przetwórstwa przemysłowego (tj. 17,6%).
- ⇒ Ponad połowę rejestrujących się w regionie bezrobotnych stanowią mężczyźni. W poszczególnych latach ich udział procentowy w ogólnej liczbie napływu wynosił od 52,2% (w 2011 roku) poprzez 53,8% (2012 rok) do 52,3% (w 2016 roku).
- ⇒ Wśród osób rejestrujących się w urzędach pracy przeważają mieszkańcy miast, chociaż ich odsetek systematycznie maleje (z 53,7% w 2011 roku do 52,5% w sześć lat później).
- ⇒ Pomimo przewagi wśród rejestrujących się bezrobotnych osób które już pracowały, ponad 75% zgłaszających się do urzędów pracy nie nabywa prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Ich odsetek od 2012 roku systematycznie rośnie od 75,0% do 79,2% w 2016 roku.
- ⇒ Coraz mniejszy procent wśród rejestrujących się bezrobotnych stanowią natomiast osoby długotrwale bezrobotne. W 2016 r. ich udział procentowy w ogólnej liczbie napływu, w porównaniu do innych lat analizowanego okresu, był stosunkowo niski i wynosił 38,9% (wobec 46,9% w 2011 i 2014, czy 45,2% w 2013 roku).
- ⇒ Z roku na rok maleje liczba młodzieży zgłaszającej się do urzędów pracy. Systematycznie zmniejsza się również odsetek osób do 25 roku życia w ogólnym napływie. Od 2011 roku do 2016 r. spadek liczby wyniósł 14 065 osób, tj. 33,4%, zaś udział procentowy najmłodszej

grupy wiekowej w napływie zmniejszył się z 30,2% do 24,5% (spadek o 5,7 pkt proc.). Ze spadkiem liczby młodych osób zgłaszających się do urzędów pracy, wiąże się malejąca liczba osób rejestrujących się jako bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki (absolwentów szkół).

- ⇒ Co piąta osoba zgłaszająca się do urzędu pracy w naszym województwie ukończyła 50 lat. Od roku 2013 Ich liczba systematycznie maleje (do 2016 roku o 18,7%). Śledząc odsetek osób tej grupy wiekowej w napływie ogółem, w latach 2011/2014 obserwujemy stopniowy jego wzrost (o 2,6 pkt proc.), w roku kolejnym spadek (o 0,6 pkt proc.) i ponowny wzrost w 2016 roku (o 0,7 pkt proc.).
- ⇒ Coraz większy odsetek wśród rejestrujących się bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych. W 2016 roku wynosił on 31,0% (przed sześcioma laty 27,7%).
- ⇒ W regionie udział niepełnosprawnych osób w napływie ogółem wynosi ponad 6%. Jego wartość jest porównywalna do odsetka osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.
- ⇒ Ponad 6-cio procentowy udział wśród rejestrujących się bezrobotnych mają również kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. W ciągu 2016 roku do urzędów pracy zgłosiło się 7 517 matek z tej grupy, które stanowiły 6,6% napływu ogółem. Ich liczba od 2011 roku podlegała ciągłym wahaniom.
- ⇒ W ostatnich dwóch latach (2015/2016), w porównaniu do lat poprzednich, o ponad pięćdziesiąt procent wzrosła liczba cudzoziemców rejestrujących się jako osoby bezrobotne.

Odpływ bezrobotnych:

- ⇒ Podjęcie pracy było w minionych latach najczęstszą przyczyną wyrejestrowania z ewidencji urzędów pracy w województwie warmińsko-mazurskim. Odsetek osób wyłączonych z tego powodu z rejestru bezrobotnych systematycznie rósł - od 44,6% w 2011 roku do 51,7% w 2016 roku. Wśród osób podejmujących pracę dominują bezrobotni rozpoczynający zatrudnienie niesubsydiowane. Ich udział procentowy w ogóle podejmujących pracę, w latach 2011-2015 kształtował się powyżej 80%, maksymalną wartość 87,0% osiągając w 2011 roku.
- ⇒ Odsetek kobiet w ogólnym odpływie kształtuje się na poziomie około 47% (od 46,6% w 2011 roku, poprzez 47,9% w 2012 roku do 47,3% w latach 2014/2016). Główną składową bilansu odpływu, wśród kobiet, była liczba osób podejmujących pracę. Wśród kobiet biorących udział w różnych formach aktywizacji dominowały staże, prace społecznie użyteczne i prace interwencyjne.
- ⇒ Systematycznie, w ogólnej liczbie odpływu, wzrasta udział procentowy bezrobotnych zamieszkałych na wsi - od 46,1% w 2011 roku do 47,6% w 2016 roku. Bezrobotnym mieszkańcom wsi pracownicy urzędów pracy najczęściej proponowali staże, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne i prace interwencyjne.
- ⇒ Podobnie jak w przypadku innych omawianych grup bezrobotnych, najczęstszą przyczyną wyłączeń młodych osób z rejestru urzędów pracy są podjęcia pracy. Najpopularniejszą formą aktywizacji młodych bezrobotnych na przestrzeni kilku lat były staże, szkolenia i prace interwencyjne. Od 2012 roku widoczny jest spadek odsetka młodych bezrobotnych (do 25 roku życia) wśród osób wyrejestrowywanych z urzędów pracy (z 28,2% do 23,4%)

- ⇒ Rośnie natychmiast odsetek bezrobotnych powyżej 50 lat w ogólnej liczbie wyrejestrowywanych z ewidencji bezrobotnych przez urząd pracy. W 2011 roku wynosił on 17,1%, po sześciu latach wzrósł do 19,9%. Najwięcej bezrobotnych w omawianej kategorii wiekowej uczestniczy co roku w pracach społecznie użytecznych, robotach publicznych, pracach interwencyjnych i stażach.
- ⇒ W 2016 roku udział procentowy długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych był najniższy w okresie sześciu ostatnich lat i wyniósł 40,5%. Najwięcej długotrwale bezrobotnych aktywizowanych było w ramach prac społecznie użytecznych, staży i robót publicznych.

Opracowanie:
Wojewódzki Urząd Pracy
w Olsztynie
Wydział Polityki Rynku Pracy

Olsztyn, wrzesień 2017 rok

Spis treści

Płynność bezrobocia	1
Nowo rejestrujący się bezrobotni	4
Bezrobotni wyrejestrowani z urzędów pracy.....	23

Spis wykresów:

Wykres 1. Płynność bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2000 - 2016.....	1
Wykres 2. Zależność między płynnością bezrobocia w województwie a zmianami w poziomie bezrobocia w latach 2000 - 2016	2
Wykres 3. Płynność bezrobocia na Warmii i Mazurach i w Polsce w latach 2000 – 2016.....	3
Wykres 4. Zmiany różnicy pomiędzy napływem a odpływem w poszczególnych powiatach Warmii i Mazur w latach 2015 – 2016 (w %).....	3
Wykres 5. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych po raz pierwszy w urzędach pracy w 2016 roku	5
Wykres 6. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych po raz kolejny w urzędach pracy w 2016 roku.....	6
Wykres 7. Płeć nowo zarejestrowanych bezrobotnych	12
Wykres 8. Struktura rejestrujących się osób ze względu na możliwość otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych	14
Wykres 9. Napływ długotrwale bezrobotnych	15
Wykres 10. Napływ bezrobotnych do 25 roku życia	16
Wykres 11. Napływ bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki	17
Wykres 12. Napływ bezrobotnych powyżej 50 roku życia	18
Wykres 13. Napływ bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	19
Wykres 14. Napływ niepełnosprawnych bezrobotnych.....	20
Wykres 15. Napływ bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	21
Wykres 16. Napływ bezrobotnych cudzoziemców.....	22
Wykres 17. Wybrane przyczyny odpływu bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy.....	23
Wykres 18. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2017 rok.....	26

Spis tabel:

Tabela 1. Nowo rejestrujący się bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim	4
Tabela 2. Bezrobotni rejestrujący się po raz kolejny.....	7
Tabela 3. Rejestrujący się bezrobotni poprzednio i dotychczas niepracujący	8
Tabela 4. Liczba i udział procentowy rejestrujących się bezrobotnych wg ostatniego miejsca pracy	11
Tabela 5. Napływ ze względu na miejsce zamieszkania rejestrujących się bezrobotnych	13
Tabela 6. Odpływ bezrobotnych ogółem	24
Tabela 7. Formy aktywizacji wprowadzone w 2014 roku	25
Tabela 8. Odpływ bezrobotnych kobiet	28
Tabela 9. Odpływ bezrobotnych zamieszkałych na wsi.....	30
Tabela 10. Odpływ bezrobotnych do 25 roku życia.....	32
Tabela 11. Odpływ bezrobotnych powyżej 50 roku życia	34
Tabela 12. Odpływ długotrwale bezrobotnych	37

Spis rysunków:

Rysunek 1. Sektory PKD ostatniego miejsca pracy generujące największą liczbę rejestrujących się bezrobotnych	10
--	----